

5366

5366
Juni 21 Iunie 1911

Anul al VII-lea

No. 1

1 Aprilie 1910

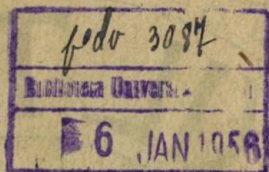
H 209
53

MIICUL TINERIMEI

Director I. MOISIL

Numărul 20 bani

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA
D-lui I. MOISIL.— București

ABONAMENTUL ANUAL :
In România Lei 5
Afară de România . . . Coroane 5

PRIMĂVARA

Iată c'a sosit din nou încântătorul anotimp al primăverei ! Cerul cel albastru și nourii argintii ne deslătează ochii, miroasele dulci a florilor umplu aerul, cântecele pasărilor și verdeța pădurilor și câmpurilor ne înveselesc. Cum sclipește pârâiașul în zarea soarelui, cum se ridică falnici plopîi în spre cer, pe când ghiocelii și tămâioarele visază în singurătatea pădurilor și surâd liniștit. Ca un covor verde, smălțat cu fel de fel de flori, D-zeu a învălit întreg pământul și a împodobit copacii și tufele cu verdeță și floricele, ca și când ar fi o mare sărbătoare. Cântecele sticleșilor și privighetorilor răsună prin ramurile arborilor, ciocârlile, avântându-se în slava cerului, aduc cântece de mulțumire Creatorului, pitpalacii cristeii și păturnichile se bucură și ei prin brazdele proaspăt tăiate de harnicii țărani, iar pârâiașele umflate de apa primăvăratecă murmură și ele.

Omul însuși se simte mai bine și mai vesel și parc'ar vrea să strângă la sânul său întreaga natură reînviată.

În aceste zile minunate ale primăverii mă curpind uneori —nu știu dacă și pe alți oameni— niște gânduri triste și îmi zic: «Ah, aceste timpuri frumoase nu rămân pururea aceleași, după senin vin zile noroase, după căldură vine frig, peste câteva luni zilele iar încep a se scurta, mai târziu, prin Noembrie frunzele iar se îngălbinesc, se usucă și cad și atunci totul pare trist în această lume. Ș'apoi vine o vreme rece, pământul și apele îngheață, iar zăpada căzută în fulgi acopere totul cu învelișul ei alb, până ce, după alte câte-va luni, se ivește din nou mult dorita primăvară!»

Astfel de gânduri cuprind une-ori sufletul meu și par'că mă întristează. De multe ori soarele cel măreț răsare și se ridică și strălucește pe bolta azurie a cerului, în curând însă se ridică neguri și îl întunecă și atunci par'că natura însăși devine tristă.

Poate că vr'unul din cititori va zice: «Ei, astfel de gânduri sunt numai niște toane și nu'ți folosește la nimic!» «Poate să fie adevărat și vorbele aceste și nici nu vreau să stau de vorbă, dar și omul este ca o plantă, și primăvara lui este tinerețea și de aceea nu strică, dacă ne amintim cel puțin din când în când zicându-ne: «Vezi așa este, tiner au rămâne nimenea, nici voi băeți, nici voi fete, și primăvara voastră trece, perii cei buclăți devin cu vremea cărunți și albi și obrăjorii voștri cei îmbujorați devin palizi și în urmă capătă crețe și cute și apoi par'că din an în an te cuprinde un simțământ că n'ai să te mai bucuri mult de frumusețea acestei lumi.»

De aceea omul să se folosească cât mai bine timpul ce-l petrece aici pe pământ, făcând fapte bune și frumoase, iubindu-și neamul, legea și moșia și în fie-care clipă a vieții să-și amintească de trecutul strămoșilor și de viitorul neamului său și să facă ast-fel de fapte, cari să înalțe neamul. Numai faptele bune și numele bun rămân de-a pururea în schimbarea neconținută a timpurilor.

Tăria unui caracter o formează consecuența. Cele mai frumoase calități ale unui suflet își pierd din valoarea lor atunci când acest suflet șovăește.

PRINCESA CU DOUĂ ROCHII

(Basm)

A fost odată o prințesă, care avea două rochii, una verde și una albă; pe cea verde o purta vara și pe cea albă iarna, și ți era greu să spui cu care era mai frumoasă, mai gingașă și mai dragălașă.

«Ehei», veți fi zicând voi, «săracă trebuie să fi fost prințesa aceea, dacă nu avea de cât două haine». Dar vă înșelați amarnic și cred că dacă ați auzi ce fel de haine erau acelea, ați veni la mine și mi-ați zice : «Ia-ne toate hainele,—chiar și pe cele noue de tot—și dă-ne în schimb pe ale prințesei».

Da, dar nu se pot cumpăra cu bani ; căci trebuie să știți că i-le-a dăruit Dumnezeu. De aceea și sunt așa de frumoase, așa de minunate.

Cea verde e cusută cu mătase în toate fețele. Brodată cu flori, cu paseri și ape, cu pomi și munți, ca pe vasele chinezești, numai că e mult mai frumoasă și mai măestrit lucrată. Căci florile par'că-ți vine să le miroși și păsările le auzi cum cântă și apa susură și pomii freamătă—par'că sunt toate adevărate ; și pe piept are cerul cu soarele strălucitor și cu stelele scânteietoare par'că ar fi aievea. Dar hainele prințesei aveau daruri anumite, și nu trebuie să vă mirați, de vreme ce i le dăruise bunul Dumnezeu. Fie-care roche nu rămânea mai mult de o săptămână într'un fel ; ați fi putut jura, că era alta. Dar de sigur, așa părea ea și tocmai asta-i făcea frumusețea. Mai ales cea verde se schimba mereu ; de câte ori prințesa își punea pe cap o coronită—ceea ce făcea adesea, căci îi plăcea să se gătească și să se schimbe mereu,—aci căuta ghiociei și viorele, păștițe și brebenei, aci iarăși albastrele și maci sau răsuri și iasomie, sau unișor și zorele, sau chiar mure negre și foi de viță ; totdeauna și pe roche se făceau alte flori și alte fețe ; și alte pasări cântau. Era un fel de broderie măiestră.

Cu rochea albă, e drept, nu purta prințesa nici o coroană ; atunci își punea blana ei albă și caldă, tivită de jur împrejur cu puf alb ca zăpada, își punea gluga pe cap și în frunte îi strălucea o diademă de briliante. Și rochea era tivită cu puf și semănată de sus până jos cu diamante pline de foc ; era albă și strălucitoare și numai ici și colo împodobită cu câte o rămurică verde.

Prințesa ținea mult la rochiile ei frumoase și când avea vase sau rufe de spălat—căci era și frumoasă și harnică—atunci se îmbrăca totdeauna cu un șorț mare cenușiu ; și când scutura paturile, de le mergea fulgii, își punea un șorț alb și se lega la cap cu un tulpă alb.

Dar ori-ce ar fi făcut, ori ce ar fi dres, totdeauna era frumoasă și rochiile îi erau totdeauna curate. Dar nu putea s'o vadă fie cine ! Căci rochiile ei mai aveau un dar minunat. Fie-care om le avea într'altfel.

Dar de auzit, auzise toată lumea și de prințesa cea minunată și de cele două rochi ale ei, și tânăr și bătrân dau fuga să o vadă. Căci lo-

cuia afară din oraș cu mamă-sa Vremea ; care era o femeie bună și înțeleaptă, dar din când în când știa și ea să se uite urât la oameni și de la ea învățase prințesa hărnicia, căci deși Vremea era câruntă și bătrână, toată ziua ședea pe prag și torcea și lângă ea pe brâul casei, era un ciasornic din care curgea neîncetat nisip roșu, zi cu zi, noapte de noapte, ușor și mereu în aceeași măsură. Și în fie care seară, înainte de a merge să se culce, Vremea umplea iar ceasul cu nisip și în fie care dimineață, când se scula, tot așa, era cel dintâi lucru ce făcea. Și dacă trecea cineva pe drum și întreba de fiică-sa, îi răspundea prietenoasă : «Uită-te pe fereastră» și atunci se vedea prințesa cea frumoasă în toată strălucirea ei.

Dar cum am mai spus, nu o vedeau toți ! A venit odată un băețuș și s'a rugat : «Aș vrea așa de mult să văd pe prințesa de care mi-a spus tușa, știi prințesa cu două rochii. Arată-mi numai odată, babo, dragă, zău, te rog !»

Atunci bătrâna duse băețelul la fereastră și-i zise :

«Privește!» și iar șezu lângă prag și începu să toarcă.

«Ce vezi?» îl întrebă după aceea !

«Nu e ea !» răspunse băiatul. Asta e cocoșată și părul i-e ascuns de nu se vede, și rochia i-e urâtă și murdară !»

«Ascultă-mă», zise bătrâna,—«asta-mi dă de bănuir !

«Nu cum-va ai făcut astăzi ceva rău ? Ai fost poate neascultător ? Dar ochișori-ți se roșesc și privirea ți-este atât de speriată—nu cumva ai spus vre-o minciună ?

«Da, atunci de sigur ! Cine minte nu vede pe princesa cea frumoasă ! Mincinosului toate-i ies pe dos, urâte și neadevărate ! Să mai vii și altă dată !»

A venit apoi un pictor cu haine negre de catifea și cu o pălărie mare de pâslă, cu buclele pe umăr ; ochii lui erau frumoși, dar privirea-i era stinsă și dungi adânci pe fața lui, de altfel frumoasă, arătau viața sbuciumată ce dusesese.

«Fata d-tale e frumoasă ! Am s'o pictez !»

«Bine», zise bătrâna scurt și-și întoarse capul, dar chipul îi era împietrit și nici o bucătică de pe dînsul nu spunea ce gândea ea. El picta și ea se uita la el. Câte odată părea că o scânteie nobilă lucește în ochii lui stinși, mâna-i apuca pensula cu ardoare și gura lui rostea : «Acuma !» Dar iar se stingea lumina, mâna-i cădea moale și dungile urâte se adânceau și mai mult pe chipul lui. De pe buzele lui eșeau cuvinte de blestem : «Vrăjitoarea asta bătrână e de vină», murmură el. La urmă svârli furios pensula și zise : «Nu merge !».

«Pentru că nu ți-e inima curată !» zise bătrâna.

A venit apoi o fată cu ochii căprui și cu părul blond—cenușiu. Era foarte drăguță și îmbrăcată cu o rochiă după cea din urmă modă și podoabe de tot felul îi atârnavu la gât și la mâni. Și ea se uită pe fereastră, voind să vadă pe prințesa cea frumoasă și se uită, se uită—dar nu se văzu de cât pe ea ; și se întoarse acasă fără să fi aflat ceva despre prințesa și despre toată strălucirea ei.

A venit apoi un bătrân cu chipul întunecat, cu ochelari la ochi și cu o strâmbătură de nemulțumire împrejurul gurei. Se uită pe fereas-

tră și zise : «Nu văd nimic frumos, nimic verde, nimic înflorit ; totul e sur, rece și urât !»

«Cred și eu»,—zise Vremea râzând.—«Cum te uiți la un lucru așa-l vezi. Ai ochelari suri pe nas și vrei să vezi ceva verde ? Scoateți-mă întâiu, uită-te la lume cu alți ochi, și pe urmă întoarce-te!»

A venit și o băbușcă bătrână, bătrână și gârbovită și se ruga sfioasă : «Spun oamenii atâtea lucruri despre fata D-tale cea frumoasă, că trebuie să fie mare minune s'o vezi ! Viața mea a fost grea ; nici odată n'am avut vre-o bucurie, nici odată n'am văzut ceva frumos ; arată-mi fata D-tale, ca s'o văd înainte de a închide ochii !»

Vremea se uită trist la ea și-i zise : «Nu-ți pot face nimic—căci tot n'ai vedea-o ! Uite—ochii ți-au orbit de atâtea plâns ! Prea te-ai chinuit toată viața cu griji, cu necazuri și cu munca. N'ai avut vreme să-ți arunci ochii în jurul tău și să te bucuri de lumea Domnului ! Nu ai cerut nici odată ajutorul Lui ! Chiar de așa vrea să-ți o arăt—n'ai vedea-o !» Și bătrâna plecă încet tot atât de tristă, de nemângâiată și de cocoșată, după cum venise.

S'a apropiat apoi o femeie tânără, care era săracă și galbenă la față—ținea cu o mână copilul cel mai mic, iar în cealaltă ducea un coș. Înaintea ei mai mergeau doi copii—mână'n mână—și fetița, care era mai mare, ducea cu băgare de seamă pe frățiorul ei, îl apăra de câni și lua seama să nu-l calce vre-o căruță.

Toți salutară voioși pe bătrâna, ca și cum ar fi cunoscut-o ; mama își scoase șorțul, puse pe cel mititel și pe băiețaș alături ; aduse flori și pietricele, le dete de mâncare și luă seama ca să se joace. Apucă apoi fetița plină de dragoste și îngenunchiară amândouă în fața ferestrei și se uitară înăuntru și-și arătau una alteia cele ce vedeau și râdeau, pline de fericire. Apoi când se înseră, plecară iar împreună mulțumiți, înviorați și întăriți.

A venit odată și o școlăriță, o poamă bună, cu nasul înghețat și cu gura mare. Numai ochii întunecoși priviau câte odată ciudat, căutând par'că pe sub genele-i dese. Se înclină politicos și se rugă : «Am văzut rochia cea verde și e frumoasă, pot s'o văd acum și pe cea albă?»

Atunci bătrâna-i arătă fereastra : «O vezi?»

«O văd pe prințesa e drept, dar e cu șorțul cenușiu și spală !» răspunse fata necăjită.

Nu spală totdeauna» zise Vremea. Fetița rămase apoi să aștepte ; dar buzele-i se mișcau a desnădejde, mânilor-i tremurau și aci sărea pe un picior, aci pe celălalt.

«Li vine cam greu mititichii», se gândi Vremea, «dar va învăța de la mine să aștepte !» și-i zise cu blândețe.

«Încearcă altă dată !»

«Nu», zise fetița și-și strânse buzele «nu plec ! Stau aici ! Vreau s'o văd !» Și apoi la urmă strigă voioasă : «O, mamă, mamă, uite, — îl aruncă șorțul cel cenușiu ; uite-o ! Soarele strălucește și haina e plină numai cu diamante. Stă lângă bradul plin de zăpadă și dă mâncare la păsărele. Pe capul ei s'a suit o prigorie și vrabia îndrăzneată de pe

creangă se ceartă cu cioara de pe umărul ei. Ce frumoasă e! ce frumoasă.»

Atunci bătrâna începu să zâmbească și-i zise plină de seriozitate: «Te-am văzut odată; și atunci era tot iarna. Nu i-ai ajutat bietului tău părinte bătrân, când urca pe potecă, cu toate că întinsese mânele spre tine cerând ajutor. Ți-era teamă de lucrătorii tatălui și de cearta mamei. Dar inima te-a durut și nu ai uitat lucrul ăsta. Azi ai dus-o cu grije pe poteca îngustă pe bătrâna aceea. Ai dăruit copilului celui sărac mărul tău, la care se uita cu poftă. Te-ai bucurat de jocul copiilor de pe stradă și le-ai zâmbit și când ai văzut că se certau doi mai dârji, i-ai împăcat.

«Fii toată viața așa! Atunci totdeauna va fi fata mea pentru tine așa cum ai văzut-o azi! Vara și iarna, pe vânt și pe furtună».

Și la sfârșit de tot a venit un flăcău. Mergea cântând, avea o leăgăturică pe spate și un ciomăgel în mână și se uita vesel înaintea lui, cu ochii lui limpezi și deschiși, care nu se rușinaseră încă în fața nimănui pe pământ. În dosul frunții lui late erau ascunse gânduri cinstite și un zâmbet prietenos flutura în jurul gurei lui; gura asta nu supărase pe nimeni cu intenție.

Se vede că tânărul ăsta avea o mamă blândă și iubitoare și că era un copil bun.

Își ridică pălăria salutând modest pe bătrână și cu ochii și cu vocea-i dulce se rugă: «lasă-mă s'o văd». Bătrâna îi mulțumi prietenoasă și-i dete voie și flăcăul se duse la fereastră și se uită în casă. Ochii-i străluceau dar gura-i era mută. Chipul i se însenină, pieptul i se ridica cu putere, buzele-i tremurau, dar gura-i era mută. Se uita, se uita, dus pe gânduri, pierdut; se ridica în picioare și rămase mut.

În sfârșit, ca și cum s'ar fi trezit din somn, se frecă la ochi cu mânele și respirând adânc, putu rosti câteva vorbe, și vocea-i răsuna din adâncul sufletului, ca și cum bucuria i-ar fi fost stăpânită mult timp: «Am văzut-o cu ochii mei—în toată frumusețea! și am să povestesc și am să cânt despre ea toată viața mea».

Atunci bătrâna-i puse mâna pe cap. »Fii bine cuvântat, fătul meu! Cântă-le oamenilor, până când or vedea cu ochii tăi și până când or simți cu inima ta; până când or simți în adâncul sufletului lor că un singur lucru îi deosibește: binele, adevărul și frumosul, care sunt acelaș lucru. Atunci nici unul n'o să mai vie aici, când va ști că are să plece trist. Atunci toți or să vadă frumusețea fetei mele și or s'o proslăvească sus și tare. Și vederea ei va fi leac alinător pentru rănilor lor, tămăduire pentru toate durerile lor, potolirea tuturor grijilor și nevoilor lor, izvor nesecat de pace și de bucurie. Cântecele tău o să fie binecuvântat, fiul meu!»

Atunci flăcăul sărută mâna bătrânei și plecă să cânte în lumea largă. După câțiva ani m'am dus iar la bătrâna Vreme. Mi-am adus aminte și am întrebat despre flăcău. «A ajuns poet mare» zise ea.

Însă n'a vrut să-i spue numele...

.....

Vedeți copii! Asta-i povestea mea cu prințesa cea cu două rochii
Care dintre voi ar dori s'o vadă, să învețe mai întâi a pricepe bas-
mul meu.

(E. RIES)

Tradus de D-na **Aurelia V. Cochinescu**

CEASORNICUL

Mulți oameni poartă în buzunarul lor câte un ceasornic, sau au prin odăile lor atârnat pe perete, deasupra canapelei sau a mesei de scris sau pe masa lor de lucru sau în alte părți ale casei lor și cu toate aceste puțini își dau bine socoteală de ceea ce posed în ceasornicul lor.

Cât de puțini bănuiesc, că în ceasornicul lor au, nici mai mult, nici mai puțin, de cât o jumătate de sferă cerească!

Iată că unul își scoate ceasornicul din buzunar zicându-și: «Uite, că-i amiază!» În adevăr ce a zis el când a spus aceste vorbe? Poate că vrea să spună că-i este foame? Atunci mai bine era să-și fi întrebat stomacul, în loc să se uite la ceasornic. Și în adevăr el n'a spus nimic altceva, de cât ceea ce nici pe departe n'avea de gând să spună sau ceea ce poate nici n'ar pricepe, dacă iar spune-o altcineva. El în adevăr a vrut să spună: «Ei, soarele a ajuns astăzi în punctul cel mai înalt al bolții cerești!»

Putem deci foarte bine să zicem că, purtând un ceasornic purtăm o bucată de ceriu și soarele și luna în buzunarul nostru și omul n'are de cât să arunce o privire asupra obiectului ce poartă numele de ceasornic pentru a se încredința, că are a face și cu alte lucruri de mare importanță. Mulți oameni însă nu se mulțumesc numai cu ceasoarnice obicinu-ite, ci poartă ceasoarnice cu repetiție, adică cari bat orele, parc'ar vrea să zică: «Scuzați, domnul meu, dar eu bat numai ca să vă înștiințez unde se află acum soarele pe bolta cerească».

Dar omul așa-i făcut, că dacă are toate la îndemână și fără multă bătae de cap, nici nu se mai gândește ce posedă în lucrurile ce le are.

În vremurile vechi, când grecii antici nu știau să-și facă foc decât prin mare muncă și întrețineau focul odată produs prin

tăciuni, pe cari îi țineau în templele zeilor lor, numindu-l focul sfânt, își închipuiau că un zeu iubitor de oameni a furat odată focul din ceriu, ca să-l aducă nenorociților de oameni pe pământ și că ceilalți zei, aflând despre aceasta, se mâniară așa de tare că ținură pe acest prieten al poporului de stânci. Astăzi din contră, când focul este așa de ușor de avut cheltuim fără chibzuială nenumărate chibrite.

Dar noi voim să vorbim despre ceasornice și în adevăr merită ca să cunoaștem mai de aproape acest lucru interesant, fiindcă el își îndeplinește datoria sa mai bine chiar de cât ceriul. Cериul ne arată unde se găsește soarele numai în timpul zilei și când nu este înorat. Ceasornicului însă nu-i pasă dacă este soare sau ploae, dacă e zi sau noapte—și dacă noaptea fiind într'o societate oare care, unde petrecem bine, și scoatem de odată ceasornicul exclamăm: «Vai de mine, sunt douăsprezece ceasuri! «Noi nu spunem prin aceste vorbe altceva de cât că ceasornicul ne zice, că soarele se găsește în această clipă în punctul cel mai jos sub orizontul nostru și că mai este atâta vreme până să se urce deasupra orizontului când a trecut de la apunerea lui.

Ceasornicul este deci în adevăr un instrument astronomic și dacă astăzi noi, oamenii, nu ne simțim tocmai bine fără dânsul, adevărul este că avem nevoie de nițică astronomie.

De aceea ar trebui să avem ceva mai mult respect de ceasornice și încă mai mult de înalta știință a astronomiei. Căci ea este una din științele, care coprinde cele mai precise adevăruri și fără de cari mintea omenească ar petrece încă în mare întunec.

Ceasornicul este esactul măsurător al timpului. De oarece noi nu putem măsura timpul cu cotul sau cu metrul, îl măsurăm cu mișcări egale. De aceea ceasornicele bune sunt cele ce se mișcă uniform, adică merg regulat. Dar fiindcă noi nu putem vedea dacă ceasornicul merge mereu și regulat sau nu îl putem observa prin auz, prin sunetul său de tic-tac. Când ceasornicul ne vorbește astfel, în limba lui, ne spune: «fii pe pace să sunt sănătos și merg înainte». Și în adevăr cine e obicinuit cu graiul lui, pricepe numai decât, că ceasornicul e în bună stare, întocmai după cum cunoști pe un om după vocea sa, dacă se află bine sau nu. Tic-tac-ul am putea zice, că este pulsul ceasornicului.

Ceasornicul este în adevăr icoana mersului soarelui sau

mai exact a învârtirii pământului în jurul osiei sale. Deosebirea este numai că ceasornicele noastre obicinuite sunt astfel aranjate, că ele fac de două ori încunjurul lor în jurul osiei lor, pe când pământul îl face o singură dată.

Încă din timpurile cele mai vechi oamenii au împărțit ziua întreagă, adică de la o amiază până la cealaltă, în douăzeci și patru de părți, care se numesc ceasuri sau ore. De aceea cu drept cuvânt se zice că : pământul se învârtește odată în jurul osiei sale în 24 de ore. Ceasornicele noastre însă au o roată cu cifre pe care se găsesc însemnate numai 12 ore și în lăuntrul lor ceasornicele sunt astfel alcătuite, că arătătorul orelor face de două ori învârtirea sa în timp de 24 de ore.

Pământul se învârtește în fie-care zi foarte regulat și este adevăr dovedit pe deplin de știință, că de mii și mii de ani nu s'a învârtit nici mai repede, nici mai încet. Dacă deci fie-care punct de pe pământ descrie un cerc în 24 de ore, atunci e lucru firesc, că în fie-care clipită [secundă] face un drum egal de mare din acest cerc. De aceea zicem că pământul merge uniform.

Un ceasornic trebuie deci; dacă evorba să fie bun, să meargă bine, adică uniform, să nu meargă într'o oră mai repede ca în alta. Dar ne vom întreba cum să face ca un ceasornic să poată merge cu așa regularitate, cu așa uniformitate?

Ca să știm aceasta trebuie să privim mai cu băgare de seamă înlăuntrul ceasornicului. Mai întâi e bine să examinăm un ceasornic de părete, care e pus în mișcare prin ajutorul greutateților și apoi un ceasornic de buzunar, care e pus în mișcare de o spirală elastică. Este ușor de priceput cum se pun în mișcare roțile unui ceasornic de părete prin ajutorul greutateților. N'avem de cât să ne închipuim, sau să facem un mic experiment, învârtind o sfoară în jurul unui mosorel sau osiei unei roți și atârând la capătul liber al sfoarei o greutate. Pământul atrage greutatea, întinde sfoara și pune în mișcare roata. Dacă roata aceasta o punem în legătură cu alte roți, atunci e ușor de priceput, că și arătătorii fixați la prelungirea osiilor, se pot pune în mișcare.

Rotirea roților și a arătătorului durează timp scurt, ear pentru a face să se miște timp mai îndelungat, în mod regulat și uniform, mai este necesitate de alt-ceva.

Mintea iscoditoare a omului a știut să se folosească de pu-

terea de atragere a pământului și ast-fel să producă o mișcare regulată a ceasornicului. — Dar nici aceasta nu e încă de ajuns. Un ceasornic pus în mișcare, cu ajutorul unei greutate, va mergea abia vr'o zece minute. Greutatea face ca roțile să se miște din ce în ce mai repede. ast-fel ca și pentru un timp așa de scurt ar fi un rău măsurător de timp, fiind-că mersul ceasornicului nu ar fi uniform.

Spre a ajunge la un mers regulat omul inventiv s'a folosit de o altă putere a pământului, ca să țină în respect puterea de atracțiune și tot-odată să o reguleze.

Și pentru acest scop să întrebuițează un instrument, pe cât de important, pe atât de simplu, care să numește pendul. —

(Va urma)

Moș Radu.

SPUMĂ DE MARE

(Basm)

Marianei Kernbach.

A fost odată, de demult, a fost într'o țară depărtată un împărat tânăr și viteaz. Și avea împăratul acesta o soție frumoasă ca o floare. Amândoi erau atât de buni, atât de blânzi și de drepti că supușii se'nchinau în numele lor și nu le-ar fi călcat poruncile odată cu capul.

La vre-un an după căsătoria lor, le dete D-zeu un cocon, micuț și drăgălaș ca o păpușică. Mare bucurie a fost în toată țara la nașterea lui, mama se simțea cea mai fericită dintre mame, iar tatăl se socotia cel mai mândru dintre împărați.

Veniseră oameni din toate colțurile țării să vadă tânăra mlădiță, nădejdea tuturor și cheful și veselia nu mai contenea.

Trecu o zi, trecură două, iar când fu la ziua de a treia o masă îmbelșugată se găti pentru ursitori. Și pe la miezul nopții, ușoare, plutind parcă, sosiră cele trei arătări; strecurându-se nesimțite și nevăzute pe ușă, se așezară la masă și după ce ospătară începură a meni copilului.

Și zise ursitoarea cea mai tânără:

«Să fie pruncul acesta frumos și iubit.»

Și goli un pahar.

Cea de a doua adăogă:

«Să fie viteaz ca tată-său.»

Și goli și ea un pahar.

Atunci puse și cea de a treia ursitoare mâna pe un pahar cu vin să-l bea și să sorocească copilul, dar cum făcu, cum drese, paharul îi scăpă și se sparse; și ea, înfuriindu-se, începu a blestema:

«Să fie pruncul ăsta cel din urmă fecior din neamul lui; să sufere chinuri de moarte; să nu aibă parte nici de soție, nici de copii, ci cu el să i se stingă neamul».

Și au pierit cele trei arătări.

Împărăteasa dormea adânc, dar împăratul s'a întâmplat să fie deștept în clipa aceea, și a auzit vorbele astea, care i s'au înfipt în inimă ca niște tășuri de cușit.

Iar de atunci, gândul, că o să i se stingă neamul, că copilul lui are să fie nenorocit, începu a-l roade, a-l roade, încet, cum roade cariul într'un copac și-i slăbește puterile. De atunci fața nu i-a mai fost senină, gura nu i-a mai zîmbit, fruntea nu i-sa mai descreștit. Mult se mira împărăteasa, mult să mirau supușii de schimbarea cea nepricepută a împăratului; împărăteasa mai vârtos, începu a se ngrija de sănătatea lui, căci slăbea din zi în zi. Incepu a-l ispiți în feluri și chipuri, doar i-o afla pricina întristărei, dar zadarnic. Nu voia împăratul să-o întristeze și pe dînsa, și nu-i spunea ce auzise în noaptea ursitorilor; dar când o auzia pe împărăteasa dezmiertându-și băiatul, și zicându-i, când îi juca pe genuchi:

«Flăcăul mamei, flăcău, când o fi el mare, o să-i aleagă mama pe cea mai frumoasă domniță de nevestă,» ochii împăratului se umpleau de lărimi și prin inimă îi trecea ca un fier ars.

Trecură un an, doi, nouă, trecură mulți. La tîmpla împăratului începu să se arate ghiociei timpurii, și împărăteasa de multe ori își lua în pieptene câte un fir lung de mătase argintie. Băiatul se făcuse mare, voinic și atîta de frumos că se opreau în loc toți oamenii, toate fetele, când trecea călare. Toată ziua mergea ori la vânătoare, ori se deprindea la luptă. Adesea ori sta cu capul în poala mume-sii și asculta povești cu Zâne și Cosinzene; dar la'nșurătoare nici că gândia. Așteptară ce așteptară cei bătrâni să vadă, doar doar o pomeni el ceva despre asta; dar dacă dînșii văzură că el nu'ncepe vorba, începură a-i bate dînșii capul.

Tot nădăjduia bietul împărat că poate nu s'or mai împlini blestemele ursitoareii cele rele, și că poate or isbuti să'nsoare copilul să-l lase cu casa lui, cu nevasta lui, ba...ia, de unde știi? și cu copii lui chiar.

Ș'ncepură a-l purta, bieții, pe la toți împărații vecini, care aveau fete de măritat, dar feciorului nici una nu-i era pe voie, așa că anii treceau, și el tot neînsurat rămânea. Dacă văzură bătrânii că de voie nu vrea, începură a-l mustra:

«Bine, tată, nu vezi că noi suntem pe sfârșite, ca mâne închidem ochii, și tu rămâi singur și străin. De ce nu vrei să ne faci bucuria, să te căpătuești,? De ce nu vrei să ne dai vr'un nepoțel, să ne ducem și noi dincolo mulțumiți, că ne-am văzut urmașii.»

Iar împărăteasa adesea îi zicea:

«Dragul mamei, drag! Când ai să-mi aduci la casă o noră, că uite singură nu mai dovedesc treburile casei.... și apoi, zău! n'aș vrea să pun mâinile cruce pe piept, până nu mi le-oi petrece întîi prin cărlionții nepoțelilor....»

Și la toate astea, flăcăul răspundea:

«Nu mi-a venit, se vede, ceasul,» ori: «nu mi-e nici una dragă» ori: «nu-i pe lumea asta mireasă vrednică de mine»....

Azi așa, mâne așa, pe împărat începură iar a-l roade gândurile vechi.

Într-o zi cei veni feciorului de'mpărat, se duse la malul mării, ce se întindea de vale de palatul lor, dezlegă o luntre și o luă așa, ușor, ușor și lin, tot spre larg; și iată că dete de o insulă, verde și încunjurată de pomi frumoși.

Trase luntrea lângă mal, sări din ea, o legă de-un pom, și împins de curiozitate intră înăuntru insulei.

Merse ce merse, și iată că dădu de un fel de peșteră; intră înăuntru și rămase încremenit.

În lăuntru peșterii aceleia străluceau numai lucruri toate de aur, bătute în pietre nestimate, iar pe un pat de aur dormia o fată atât de frumoasă, că feciorul de împărat rămase ca înmărmurit. Avea o față ca spuma laptelui, o guriță mică ca o cireasă părguită, un păr, ce-i cădea în valuri de aur până'n călcâie, iar sub pleoapele cercuite de gene de mătase, se ghiceau ochii ca cicoarea. Și era îmbrăcată fecioara aceea într-o haină subțire, în fața apei de mare, prinsă'n ace de nestimate.

Cum sta așa făcăul iată că fata deschise ochii și văzând un străin lângă patul ei, sări speriată; dar chipul frumos și graiul dulce al feciorului de împărat o liniștiră în curând. Se deteră în taină, el îi spuse cine este, și ea îi istorisi povestea ei, anume că și ea era fata craiului mărilor, dar că o răpise un balaur, ce-o văzuse jucându-se pe lângă insulă și o dusesse în peștera aceea, unde o ținea ascunsă de nu se ținea minte; că ei nu-i plăcea traiul cu balaurul, cu toate că-i aducea la picioare toate bogățiile pământului și era bun cu ea; că i-ar fi fost și ei drag să-și lege viața cu un om, fiind-că îndărăt, la tatăl ei, nu mai vrea să se'ntoarcă.

Și se mira fata, cum de a ajuns până acolo feciorul de'mpărat, căci până atunci suflare omenească prin partea locului nu mai răzbise.

Vrăjit de frumusețea, înduișat de soarta ei tristă, flăcăul simți în suflet un fel de tulbureală, cum nu mai simțise încă; și când văzu că-l trage ca o putere nevăzută către frumoasa cu părul de aur, o luă de mână și-i șopti:

«Vrei să fii mireasa mea? Vrei să vii cu mine, să te fac soția mea, cum vom ajunge în împărăția tatălui meu?»

«Vreau,—răspunse ea, dar să fugim cât balaurul își face somnul, în fundul peșterii» Zis și făcut. Grabnic se furișară amândoi din peșteră, ajunseră la luntre, o deslegară, se suiră în ea, și o porniră, vâsluind din răspuțeri. Iar când ajunseră la larg și se uitară în urmă ei văzură, hăt departe, în zare, ca o luminiță mică. Se sculase balaurul, și simțind că fata a fugit, atât se supăraseră, atât se înfuriase, că vârsă pe nări și pe gură atâta foc, de se aprinseră toți pomii de pe insulă, și arseră toți, cu toate vietățile și rămase pământul gol și pustiu.

Ajunși în împărăția tatălui său, feciorul de împărat își luă logodnica de mână și amândoi apucară pe coasta din spre palatul împărătesc.

Pe cale, toți trecătorii rămăneau înlemniți de frumusețea tinerei fete;

mai ales de strălucirea părului ei de aur. Iar când urcară scările palatului și-i întâmpinară bătrânii părinți, «Iată mamă și tată nora voastră,» zise băiatul... și'n ochii bătrânilor isvorâră lacrimi de bucurie. Le povesti flăcăul cum găsi minunata frumusețe ascunsă în insula balaurului.

Curând după aceea, se făcu o nuntă mândră la care petrecură multe zile de-a rândul toți craii vecini și tot norodul; o nuntă despre care s'a dus vestea în toată lumea. Mult se bucurau bătrânii; mai ales împăratul, căruia dulceza nădejde, că blestemul ursitoarei rele nu se va izbândi, începu iar să-i alințe sufletul.

Trecură un an, trecură doi, însă tînăra domniță nu dădu nădejdea, unui lăstar domnesc; și asta îi amăra și pe tineri, și pe bătrâni, mai ales pe bătrâna împărăteasă, care mereu ofta: «N'aș vrea, fata mamii, să pun mînie e cruce pe piept, până nu mi le-oi trece întai prin cărlionții unui nepoțel»....

Dacă văzură și văzură cu toții că odorul așteptat nu mai sosia, începură a cerceta vracii, a umbla pe la babe, pe la vrăjitoare, toate însă fură în zadar. Iată că într-o bună dimineață se sculă tînăra domniță din somn și zise soțului ei:

«Știi ce visai eu? Că a venit un bătrîn, și mi-a zis:» De voiți să dobîndiți un fiu, să se ducă împăratul cel tînăr la muntele de sticlă, acolo stă o bătrînă vrăjitoare; taie din părul tău de aur o şuviță și dă-o s'o ducă vrăjitoarei, și ea îi va da o buruiană, pe care s'o fierbi și s'o bei și așa să poți dobîndi prunc.»

«Bine, răspunse feciorul de împărat, să încercăm; mă voi duce și la muntele de sticlă; m'aș duce și la marginea pămîntului, numai să știu că nu mi-e osteneala de geaba.»

Luă domnița o foarfecă, tăie o şuviță din părul cel de aur, o dete soțului său, care chiar în acea zi porni, cale lungă, lungă și anevoioasă.

Cu multă greutate trecu muntele de foc; cu multă primejdie se luptă până trecu și pe cel de aramă; iar când dete Dumnezeu de ajuns la cel de sticlă, îi erau picioarele arse și sîngerate. Căută în sus, căută în jos și abia găsi o tainiță, în care ședea o babă, uitată și de Dumnezeu și de moarte.

Cu multă rugăminte, cu lacrimi, feciorul de împărat izbuti să capete de la vrăjitoare, în schimbul şuviței de aur, buruiana cea minunată.

«Dar, zise baba, dacă vreți să vă trăiască copilul, trebuie să faceți un jurămînt, și tu și domnița; e cam greu, dar de!... dacă vrei să nimicești blestemul ursitoarei, care te-a ursit să mori fără urmași, trebuie să-ți calci pe inimă.»

—«Ce jurămînt să fac? Spune și fac ori-ce»....

—«Uite-ce e; nici tu, nici domnița să nu sărutați copilul până va'mplini șapte ani. Mîngâiați-l, dar de atins cu gura să nu-l atingeți, căci chiar în clipa aceea, va rămînea mort.»

—«Mă leg, răspunse feciorul de împărat; mă leg ca nici eu, nici domnița să nu-l sărutăm șapte ani; ș'are să ne usture la suflet, dar ce să facem? Că atîta ne e și nouă și părinților mei să avem un băiat, să nu ni se stîngă neamul.»

S'ar fi prins bietul om să-și scoată și ochii, și sufletul și l'ar fi dat, numai și numai să fie tată. —Vrăjitoarea îi dete buruiana și el plecă.

voios, parcă n'ar fi fost rănit și ostenit nici odată. Cum ajunse acasă, fierse domnița buruiana, o bău și în curând mare veselie fu între ai casei, când le dete Dumnezeu un băiat, și văzduhul hăuli de chiotele de bucurie ale poporului. Și era copilul acesta frumos, mic și alb la față și la trup, ca o spumă; cu ochii ca apa mării; și creștea și creștea, văzând cu ochii. O! Cum l-ar fi mai sărutat domnița! Îi strângea la piept de să-l înăbuse; se frământa, se topia de foc, că nu-și poate lipi gura de carnea de lapte a pruncului. Când vedea pe câte-o femeie, care-și săruta copilul, o podidiau lăcrămile, și fugea de lângă băiat, ca nu cum-va s'o muște șarpele de inimă, să-l atingă cu buzele și să-lucidă. Noaptea nu dormea în tihnă, se scula de o mie de ori să-l învelească, și să-i vegheze somnul. Câtă pătimire, Doamne, poate pătimi o inimă de mamă, câte poate răbda, numai cine a fost mamă știe; că mult erau ispititoare gropițele din obrăjorii copilășului!

Iar tată-său, bietul, umbla mai mult dus de cât sta acasă, numai să nu vadă copilul așa des și să greșească să-l sărute.

Trecu așa aproape un an, în vremea asta împăratul cel bătrân slăbise așa de rău, că nu mai putea cârmui țara și fecioru-său îi luase locul.

Iată că într-o zi vânt rău suflă asupra țării. Vine vestea că unul din împărații vecini s'a sculat cu oastea în potrivea împăratului celui tânăr.

Și și-a strâns și el oștirea, și-a luat rămas bun de la părinți, și-a îmbrățișat soția, în brațele căreia gunguria copilul, și a plecat la luptă, cu inima frântă de frică că nu s'o mai întoarce, că nu și-o mai vedea feciorul, că nu-l va săruta nici odată poate.—Dar era voinic, avea suflet călit împăratul; și-a făcut inimă și a mers la bătaie, cu credința în Dumnezeu și'n ajutorul lui.—

Vreme de mai bine de trei ani ținu bătaia; vară și iarnă; bătaie crâncenă, pe viață și pe moarte. Cădeau oamenii și dintr'o parte și din alta, ca spicele în urma secerei, iară la urma urmei, împăratul nostru, eși biruitor, punând pe dușmani pe fugă.

Își strânse oștirea rămasă, și se întoarse în țară. Iar când ajunse acasă, îi eși întru întâmpinare tinăra soție, ținând de mână un băiețaș durduliu, cu părul creț ca lâna țigaie, cu ochii ca apa mării, cu obrăjorii numai lapte și trandafiri.

«Puiu mamii, a venit tata,» — z' se domnița copilului. Și băiatul se repezi cu mânuțele întinse spre împărat, strigând voios»....

—«Tată! tată»....

Amețit de bucurie că-i zice copilul pentru întâia oară «tată», într'un avânt nesocotit, se plecă împăratul, și uitând de jurământ, l'pește cu patimă gura de obrazul băiețașului... Atunci, trăsniț, trupul mic se încordează odată, se zbate o clipă în brațele părintelui și plecând căpușorul într-o parte, rămâne mort, ca o floare dogorită de soare și veștejită. Bietul părinte rămase împietrit; iar domnița, lovită în inimă, se repede ca o leoaică, căreia i-ai ucis puiul, prinde trupușorul moale în brațe și cu ochii aprinși de ură, nebună aproape, scoate un blestem de foc:

«Nemernic ucigaș!.... tu ai făcut jurământul și mi-ai chinuit atâția amari de ani sufletul să nu-mi sărut copilul, eu, mama lui, și acum,

nesocotitele, ai uitat și l-ai ucis! Blestem pe tine! Să dea Domnul să nu mai ai zi bună, ochii tăi să nu mai înceteze din plâns și să vezi mereu înaintea-ți copilașul tău, ucis de tine însu-ți! Nimic nu ne mai leagă! și trupușorul e al meu, numai al meu, care l'am purtat la sân și l'am crescut și l'am veghiat zi și noapte. Il iau cu mine și mă'ntorc în împărăția tatălui meu.» Nici o lacrimă nu s'a ivit sub genele domniței, durerea le-a secat de odată izvorul.—

Frântă, îndoită sub lovitura asta atât de grea, cu brațele tremurând de durere și mânie, se pleacă și ridică copilul ce pare că doarme, și se'ndreaptă spre poartă. Atunci abia pricepe bietul împărat lămurit adevărul; și izbucnind în hohote de plâns, se roagă: «nu mi-l lua nu mi-l lua, nu te ducel!...

Dar domnița nu ascultă, ci împinsă de focul din suflet, fuge cu povara cea scumpă în brațe.— Și bietul om, văzându-se părăsit, lipsit de odată de ce-a avut mai scump în lume, vrea să-și ajungă soția și iutește pasul; dar domnița fuge, fuge tot mai iute către mare și ajungând la malul ei, se'ntoarce către nenorocitul ce gonește s'o ajungă:

«Blestem pe tine, ucigașule,» mai strigă odată și, cu iuteala gândului, se azvârli în mare cu trupul copilului cu tot; iar împăratul, de groază, rămâne locului împietrit, schimbat pe loc, de o putere nevăzută, într'un mare bolovan de stâncă. Atunci, pe fața mării, ieși o spumă albă ca laptele; era trupușorul de lapte al copilașului, și valurile mării prinseră a mugi și a se frământa. De-atunci, când e puțin înfuriată marea, și spuma de lapte îi albește crestele valurilor, se aude în adâncuri un gemăt, un muget, un glas ce geme, plânge și blastămă; și valurile se izbesc furioase în stânca cu chip de om, din văgăunile ochilor căreia se scurg mereu, neîncetat, două nesfârșite izvoare de lacrimi, parcă ar vrea să o doboare. Dacă ești om bun la suflet, poți pricepe ce spune marea, poți pricepe ce murmură pârlăiașele ce vin din stâncă; și poți cunoaște în alba spumă a mării trupul copilului, ce caută, parcă' să mângâie stânca bătută de valuri.

Și așa s'a împlinit blăstemul ursitoarei celei rele; și au murit bătrânul împărat și bătrâna împărăteasă; au murit de inimă rea amândoi odată; s'au dus amărăți că li se stinge neamul; iar din toată împărăția lor, nici urmă n'a mai rămas.—

Ana Codreanu

PROBLEME DE DESLEGAT

I Problemă. Cum se poate scrie numărul 12 cu șase cifre egale

II Problemă. Numărul 98 să se desfacă în alte două numere astfel, că dacă numărul prim se împarte cu 8 și al doilea cu 6, obținem cături egale. Cari sunt acele numere ?

III Problemă. Doi frați moștenesc împreună un capital de 7400 lei în părți neegale. Cel dintâi primește după partea sa depusă la o societate de economii $4\frac{1}{2}\%$, al doilea $4\frac{3}{4}\%$ și amândoi primesc o dobândă egală. Cât a moștenit fie care?

Deslegările trimise se vor publica în numărul 3.

Cu numărul acesta *Amicul tinereime* trece în al 7-lea an al vieții sale. Se crede că numărul 7 este un număr norocos. Sperăm și noi că, dacă anii trecuți nu ne-au adus prea multe bucurii, anul acesta ne va fi mai mănos.

Am întrerupt dela Octombrie a tr. publicarea revistei și era să încetăm de tot, dacă mulți din abonații noștri n'ar fi cerut să continuăm.

Ne-a fost greu să ne hotărâm a o continua și numai încredințarea că facem lucru bun, deși împreună cu mari jertfe, și că vom fi sprijiniți de toți și după ce am înlăturat multe piedece ce ni se pusese în drum, ne-am hotărât să mergem înainte.

Cine dintre tinerii noștri cititori a urmărit număr cu număr și an cu an, revista noastră, se va fi încredințat că le-a fost un adevărat amic, care a ținut așa de mult la prietenia tinereime școlare, că fie-care a putut trage foloase pentru desăvârșirea sa sufletească. Prietenia noastră a fost departe de ori-ce gânduri ascunse și de aceea ne îndreptăm din nou rugarea ca și voi să țineți la noi, cu trup și cu suflet, precum și noi ținem la întreaga tinereime școlară românească de pretutindeni și să întindeți cu sinceritate și hotărâre mâna «Amicului tinereime.»

Abonați-vă deci cu toții, îndemnați și pe prieteni și cunoscuți voștri să se aboneze, ca ast-fel să poată merge înainte pentru folosul vostru și al neamului românesc.

Diracțiunea «*Amicul tinereime*.»

POȘTA REDACȚIEI

Aducem mulțumiri tuturor persoanelor, cari ne-au trimis scrisori de încurajare și manuscrise de publicat.

Rugăm pe cei ce primesc n-rul 1. a ne anunța că acceptă a se abona și a ne trimite prețul abonamentului. Cei ce nu refuză n-rul 1. se consideră de abonați.

Revista AMICUL TINERIMEI începe de la 1 Aprilie a. e. al șaptelea an al existenței sale.

Tot ce privește abonamentele, corespondența, articolele, deslegările etc. se vor adresa „Redacției Amicului Tinerimei, București Strada Romană No. 12.

Abonamentul pe un an este de lei 5, (sau coroane 5). Numărul costă 20 de bani.

Abonamentele se plătesc înainte.

Direcțiunea AMICULUI TINERIMEI roagă pe toți iubitorii de bună îndrumare a tineretului nostru școlar, cari doresc a colabora să ne trimeată articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Manuscrisele trimise spre publicare, să se scrie pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, ca de vr'o două degete. Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori, ci sub bandă, scriindu-se pe lângă adresă cuvântul «*manuscris*». Ele costă în lăuntruțl Țărei Românești 5 bani de fie-care 50 grame, iar din celelalte țări locuite de Români precum și din Streinătate câte 10 bani 50 grame. Dacă, pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «*recomandare*» se plătește deosebit 25 bani, de ori unde.

La Redacția AMICULUI TINERIMEI se găsesc de vânzare exemplare complete și legate, anii II, III și IV cu Lei 4 ; anii V și VI cu Lei 5.

Tinerilor ! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult !

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului .

PAPUȘA

Primul Atelier românesc de păpuși și jucării naționale

Adresa: BUCUREȘTI — STR. ROMANĂ No. 12

În aceeași casă cu Redacția «AMICULUI TINERIMEI»

Pentru voi, dragi copii, fete și băieți, a deschis o prietina a tinerimii, un atelier de păpușele foarte drăgălașe și de felurite jucării precum și o clinică pentru ele.

Se găsește aici păpuși mari și mici, armata română, ciobănași, oi, căței, cocoși și alte animale, cu prețuri mici.

TIPOGRAFIA ȘI LEGATORIA

G. ILIESCU

Telefon 28/49 — STR. POPA SAVU No. 3 — (La Sosea)

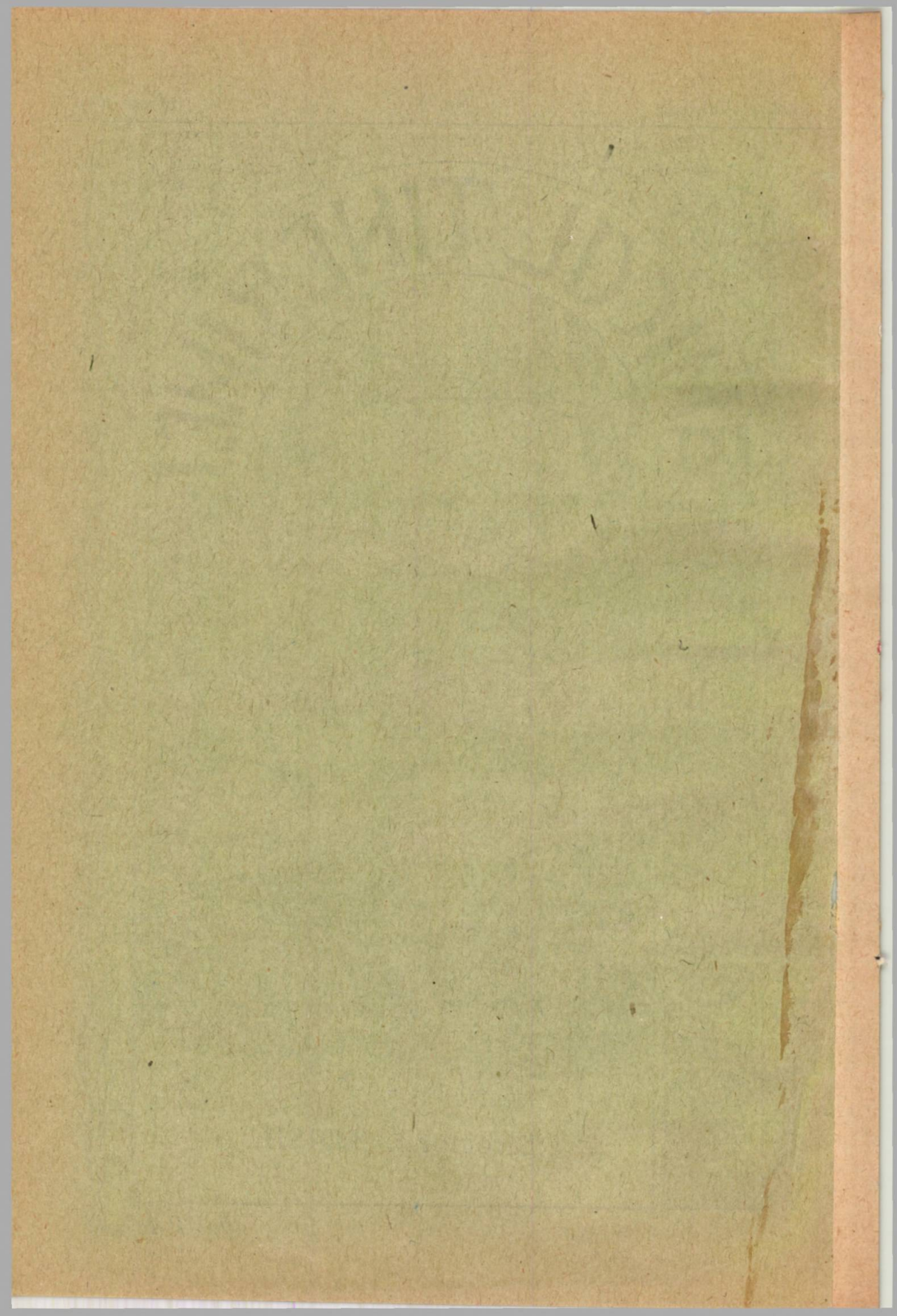
(CASELE PROPRII)

Efectuează lucrări de Tipografie și Legătorie cu prețuri reduse.

IMPULSUL TINERIMII

Director I. MOISIL

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARĂ

*** CULTURA ***
 MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,
 *** MUNCA ***

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA
 D-lui I. MOISIL. — București

ABONAMENTUL ANUAL :

În România Lei 5
 Afară de România Coroane 5

POVESTE

Ileana Mărgărit

Un smeul trecea călare prin văzduh. Armăsarul-i sălbatec aruncă foc pe nări și bătea frumos din aripile lui mari.. negre.

Deodată aude smeul, venind din depărtare, o doină ce răsună duios în liniștea nopții și, la porunca lui, armăsarul întinde aripile, se lasă în jos pe pământ, drept în fața căsuței de unde se auzia cântecul.

Un bucium suspina domol, prin luncă plângeau izvoare, roua din iarbă scânteia ca o pulbere de argint, frunza fremăta încet de tot, luna își revărsa tot aurul prin văi, de se vedea ca ziua. Smeul dădu în lături ramurile liliacilor înfloriți, care înconjurau casa și se uită pe geam.

Lângă vatră torcea o fată nespuns de frumoasă, cu ochii adânci vișători, cu fruntea senină. cu fața albă. Juca nebun fusul între degetele ei subțiri, iar jocul pălpâind vesel o scălda toată într-o văpae trandafirie. Și ea cânta, cânta, cânta mereu! Tăcea frunza, tăcea privighetoarea, tăcea toată firea, chiar vântul atât de zglobiu tăcea, numai și numai ca să asculte cântecul minunat. Smeul rămăsese uimit, o copilă atât de gingașă și cu un viers atât de dulce numai întâlnise el niciodată. Se hotărî! Impinse ușa și intră. Dar când îl văzu Irina amuți de spaimă,...

prea era fioros! Plete cărunte îi cădeau pe umere, drept coif avea un cap de balaur, pân'la brâu îi ajungea barba lungă....albă. Ea scăpă fusul și căță lung la el. «Să fii soția mea,»— atât îi spuse smeul, o luă de mână, o urcă în șea și calul nechezând puternic se înălță iarăși în văzduh. Zbură ca vântul de iute! Irina îngrozită închisese ochii, nu mai știa unde este. Alergau, alergau necontenit. Munții cu pădurile li se pierdeau în urmă, iar peste văi parcă s'așternuse o pânză, de nu mai vedeai nimic. Un câne simțind că un suflet necurat trecuse pe pământ începu să urle a pustiu, o cucuvea țipă, luna își ascunse fața luminoasă într'un nor.

Cum! Indrăznise smeul să răpească pe Irina? Codrul plângea: «S'a dus de-acum copila cu ochi ca murele. De câte ori n'a venit ea căutând să culeagă fragi prin desișurile mele înverzite, decâteori n'am umbrit'o eu cu ramurile mele bătrâne.» Vântul plângea: «In serile senine n'o să-i mai aduc de acum pe aripele mele miros de crini, cântec de priivhetori, n'o să mai mă joc în părul ei negru...mătășos.»

«S'a dus,»—spunea pajiștea, —«unde-i s'o văd culegând iarăși floricele, s'o aud cântând ca mai'nainte.»

Armăsarul smeului ajunsese departe, departe.... hă! tocmai peste nouă țări și nouă mări! Trecuse pe tarâmul smeului. Acolo își încetenî mersul. Irina deschise ochi. Se văzu într'un codru bătrân și falnic.

Dar frunza copacilor era pălită, iarba pretutindeni veștedă, flori pe nicăeri, vietăți... nici una, nici păsări, nici fluturi, nici găze.... nimic.

Sălciile își scaldau crengile ruginite în râulețe turburi. Și, mai departe, pe o stâncă înegrită de vreme, se înălța până'n nori, cu turle ascuțite, un castel singuratec.

De îndată ce pătrunse în codru, Irina uită ca prin minune de unde vine, cine e, cum a sosit aci, uitase tot....tot.... căci străbătuse codrul uitării. Știa numai că de acum înainte va fi soția smeului și că va trebui să asculte de ori-ce poruncă a lui.

Smeul o duse în castelul lui și-i împlini toate dorințele. Irina avea acum nestimate strălucitoare, colane de mărgăritare scumpe, haine nemai pomenit de frumoase, albastre ca cerul, albe ca zăpada, verzi ca frunza, cusute numai în fir și'n diamante. In cosițe îpletea rubine limpezi, se uită în oglinzile mari și se minuna ea singură de frumusețea ei. Dar era tristă, mereu tristă. Se căznea să-și aducă aminte de un lucru uitat parcă de mult, și nu putea de loc. Doria parcă ceva, dar nu știa ce. Într'o seară, deschise geamul, își rezemă obrazii fierbinți în palme și privi afară. Luna se înălța pe un cer senin, albastru, o lume întreagă de stele surâdeau voioase. Parcă mai văzuse ea luna odată, tot atât de luminoasă, dar când? unde?

Și cum sta și se gândia așa, deodată se pomeni cu niște flori în poală. Se uită la ele, erau niște «Nu-mă uita.»

«Draguțele»— șopti Irina—«Ah,» și-și aduse aminte de căsuța ei, înconjurată de liliicii înfloriți, de codru, de pajiște, de flori.

Dar pasămi-te hătrul de smeu o vrăjise să nu mai dorească de lume, căci ea gândi:

«Bine era pe pământ, dar tot mai bine e aci.» Și'n noaptea următoare când luna se înălțase iarăși pe cer, Irina deschise geamul și ră-

mase dusă pe gânduri. O floare îi căzu și acum în poală, un crin alb plin de rouă. Irina se îmbătă de mirosul lui și deodată o apucă un dor nespus de lume, de locul unde copilarise.

«De unde or-fi florile astea,» se gândi ea— «cine mi-le trimete. O, de s'ar găsi cine-va, care să-mi vie într'ajutor.» Un glas răspunse: «A și venit». Irina speriată închise degrabă geamul și se ascunse.

Trecu și ziua a doua cât de lungă fu!

Îndată ce se înoptă, ea coborî tiptil scările de aur, se furișă în grădina smeului și se așeză pe marginea unui lac de-acolo. Aducându-și aminte de doinele ei de odinioară, începu să cânte mai dulce și mai duios ca întotdeauna. Ochi-i se umeziră și una, câte una, picurară lacrimile ei limpezi ca niște boabe de mărgăritar în unda lacului.

Și se făcură valurile lacului verzi ca smaraldul, de se vedea prundul auriu de pe fund, un puf de mătase își deschiseră potirele umede pe țărmurile lui, înverzi iarba și înfloriră toporași și nu-mă-uita!

Deodată se auzi un foșnet pe la ziduri, un cap cu plete bălane aurite de razele lunii se arătă, o clipă încă și apoi în toată mândria lui stătea un flăcău înalt și subțirel pe coama zidului.

Purta haine de mătase, paloș bătut în pietre strălucitoare, în mână ținea un buzdugan, penele lungi albe de pe coif fâlfâiau în boarea nopții. O bufniță maestră, cu glas de om, bătu din aripi și tocmai se pregătea să dea de știre smeului, că o primejdie îl amenință, când deodată haț! flăcăul o apucă de gât: «Taci»,—îi porunci el—«și ți-oi da ce-i vrea». Bufnița tăcu.

Un mac frumos și înfocat căzu la sânul Irinei, ea privi pe voinicul, ce sărise acuma de pe ziduri și de odată îi căzu drag. «Cine ești tu»,—și glasul ei tremura. «Eu sunt fecior de împărat. Vin de departe! Irino, am privit odată în unda unui izvor fermecat, ți-am zărit chipul frumos și de atunci nu mai am pace. Rătăcesc neconținut de trei ani de zile în căutarea ta.

«Zâna zânelor, care mi-e nașă, m'a îndrumat încoace și mi-a spus unde-i castelul în care te ține închisă smeul.

«Sf. Miercuri, Sf. Vineri, și Sf. Duminecă, în schimbul unui bine ce le-am făcut, mi-au dat fiecare câte-o floare vrăjită. Una să-ți amintească de tot ceea ce uitaseși, una să-ți aprindă dorul de lume, una să mă îndrăgești pe mine. Mulți, mulți feciori de împărat și-au pierdut averea și viața căutându-te pe tine. Cine-ți zărea chipul în izvorul fermecat nu mai putea să te uite! Tu ești de mult aci! Dar vezi, că în țara smeiilor, zilele, anii trec mult mai repede de cât pe pământ!»

Atunci răsună un lătrat. Irina tresări.

«Fugi voinice!»—îi spuse ea,—«fugi de ți-e dragă viața, sau ascunde-te în grabă! Dacă a auzit smeul lătratul cânelui, să știi că vine și te omoară. Fugi, nici nu poți să-ți închipui cât e de puternic.»

Feciorul de împărat apucă câțelul: «Taci și ți-oi da ce vei voi!» Cănele tăcu. Dar motanul, care dormia la căpătâiul smeului, simți numai decât că întrase om pământean în grădina castelului. «Scoală stăpâne!» spuse el smeului,—«scoală-ți răpește Făt-frumos pe Irina.»

Ca o vijelie se repezi smeul din iatacul lui, își luă buzduganul și paloșul și răcnind turbat sări drept lângă feciorul de împărat.

«Te învăț eu pe tine, hoțule, să-mi intri noaptea pe furis!»

Se luară la luptă. Amândoi erau voinici! Mai, mai să-l biruească pe Făt-frumos.

Dar Făt-frumos, când își simțea puterile slăbind, privea la Irina și parcă-i curgea foc prin vine.

Se lovira în buzdugane.

Buzduganele se făcură tândări.

Luară paloșele. Fulgerau oțelele de-ți luau ochii.

Paloșul smeului se frânse'n două.

Făt-frumos își asvârli și el paloșul și se luară la luptă dreaptă.

Smeul infuriat îl repezi pe Făt-frumos și-l băgă în pământ până la genunchi.

«Buhă», strigă feciorul de împărat, «moaie-ți aripa în apă și udă-mi puțin pleoapele și te-oi lua cu mine pe pământ».

«Nu!»— strigă smeul—«tu ești slujitoarea mea, răcorește-mi mie fața.»

Buha își muiă aripele în lac și răcori apoi fața lui Făt-frumos.

«Mulțumesc, buhă»—îi zise el și lupta începu din nou.

«Irino,»—se rugă voinicul nostru—«vino și-mi desleagă zaua de pe piept, ca să-mi fie mai ușor.»

«Îndrăznește, îndrăznește numai,»—răcni smeul turbat.

Irina deslegă zaua de aur lui Făt-frumos. Smeul nu putu să-i facă nimic, căci îl înecase mânia.

Și când îl asvârli odată Făt-frumos, smeul intră pân la gât în pământ. Voinicul îi reteză iute capul și dete un chiot de bucurie de răsunară văile. Murgul lui, necheză ușor la poartă, ca și cum i-ar fi răspuns.

Și plecă Feciorul de Împărat cu Irina.

Încălecară pe murg. Murgul se ridică în două picioare, și apoi se așternu drumului.

Părul Irinei se despletise și fâlfâea ca un steag negru. Îndată ce intrară în codrul uitărei ramurile înverziră, flori începură să răsără pretutindeni, riulețele curgeau acuma limpezi ca lacrimile, fluturi și gâze roiau prin văzduh, și când se crăpară zorile, stoluri, stoluri le eșeau în cale păsările, slăvindui în cântecele lor. Murise smeul, înviaseră toate făpturile lui Dumnezeu.

Nouă zile și nouă nopți merse murgul neconținut. Irina rezemase capul de umărul lui Făt-frumos și amândoi tăceau cuprinși de fericire.

Când intră murgul, mândru de povara ce o purta, în curțile domnești, toți boerii deteră în genunchi.

«Ești Împăratul nostru!» «Bine ați venit sănătos!»—strigară ei într'un glas. «Bine v'am găsit curtenii!» le spuse voinicul. «Dar cum? Eu nu vi-s Împărat.»

«Ba, ne ești, Măria-ta!» glăsui un boer mai bătrân.

«Împăratul nostru a murit! Și pe Măria-ta te așteptam.»

Și flăcăul nostru puse coroană de smaralde scânteetoare pe frunte, încinse paloș împărătesc și se urcă pe tron.

Irina se sui la dreapta lui.

Trei zile și trei nopți ținu nunta împărătească cu alaiu, cu masă întinsă și cu multă veselie.

FLORI DE VIȘIN

Două zile de căldură, după o ploaie bună, și grădinița mea își schimbă haina, ca prin farmec. Ramurile ce păreau uscate mai eri, în amorțeala lor de iarnă, s'au îmbrăcat cu buchețele albe, printre care abia își arată vârful frunzulițele tinere, galbene-verzui. O asemenea schimbare repede nu putea să nu lovească și privirea copilașilor. Mircea, copilul cel mai mic, când ș'a aruncat ochii pe fereastră, începu să bată din palme și să țipe de bucurie : a nins afară, tăticule. Lica, fetița din clasa doua primară, cu aerul de atotștiutoare, râde ironic, dar tot cu îndoială mă întreabă : Așa-i că a înflorit vișinul ?

Se vede însă că în căpușorul ei, tot nu ș'a explicat schimbarea așa de repede a copacului, căci îmbrăcându-se în grabă, nu înceta să mă întrebe : dar de unde au eșit florile, așa de multe și așa de frumoase ? Răspunsul și l'a găsit singură, când am eșit în grădiniță.

Până să ajungem la vișinul înflorit, trebuia să trecem pe lângă salcâmul tinerel de lângă porțiță, cu ramurile desbrăcate de orice po-doabă.

— Vai ! ce păcat de bietul copăcel, zise fetița ; acum când a dat căldura și când ceilalți copaci înfloresc, salcâmul s'a uscat.

Vroind pare ca să-l netezească drept mângâere, din nebagare în samă rupe vârful unei rămurele.

Păstrează-o, îi spusei, și vino cu mine la iasomia cea de colo. Rupe și o crenguță de aice, arătându-i o ramură în adevăr uscată. Tot una s'au rupt ?

Ba nu, tăticule ; aceasta de aice, a plesnit când s'a rupt ; cea de salcâm s'a îndoit întâi.

Căutând să vadă mai bine partea ruptă de la amândouă crenguțele face și o altă descoperire, că așchia de salcâm e verde înlăuntru, pe când cea de iasomie e uscată de-abinele.

— Ce bine îmi pare că salcâmul nu s'a uscat, zise ea cu bucurie. Are să înflorească ca și vișinul ? De unde vor eși florile ?

Un merișor de alături, cu mugurii abia plesniți, ne chema cu glas domol : Vină și vezi, vină și vezi !

— Cunoști ce sunt umflăturile aceste mici, cu vârful verzui, care se găsesc pe ramuri ? întreb eu pe fetiță.

Băețelul tăcu până acum și neluându-și ochii de la omătul de pe vișin, se amestecă în vorbă :

Aceia sunt mugurii ; mi-ai spus mata să nu-i rup, când mă jucam cu sania prin grădină.

— Da, vezi bine, sunt muguri ; și dacă v'am spus să nu-i rupeți...

— Da, da, îmi aduc aminte acum, se repezi fetița. Ne-ai spus că dacă îi vom rupe, copacul nu mai dă nici frunze, nici flori.

Ne apropiară de vișinul mândru, încărcat cu flori și mângâiat de razele blânde ale soarelui de April. Dintre toți copăceii din grădiniță el singur era împodobit, pe când ceilalți sau abea se pregăteau să înflorească sau—precum erau liliacii—dăduse mai întâi frunzele.

Cum stăteam așa tăcuți în fața florilor albe, Mircea, băiețelul nedumerit, vine repede spre mine ascunzându-și mânele și fața sub haina mea :

— Tăticule, uite, o albină ; vai, mă tem să nu mă împungă.

— Nu te teme, Mircea dragă ; dacă îi dai pace, albina nu-ți face nimic ; ea e bucuroasă că a scăpat la căldură și la mâncare ; n'are vreme să se mai puie de pricină cu copiii ; își caută de treabă și se duce în drumul ei.

— Dar de ce a venit la flori ? întrebă fetița.

— Să stăm liniștiți și să o pândim ce face. Uite, o vezi ? Se plimbă de pe floare pe floare și tot își vâra capul în fiecare, pare că a prădădit ceva.

— Ce caută ea ? întrebă Mircea mirat.

— Spune-i tu, Lică, zic eu fetiței. Ea însă mă privește cu uimire și dă din umere.

Rupând o floare și despicând-o în două, i-o dau să o guste. Codindu-se, o pune pe limbă și cu mare bucurie exclamă : E dulcel !

— Ei, acum poți să-i spui lui Mircea, ce caută albina în floare ?

— Se vede că sugă zahărul, zice ea cu grabă.

— Așa e, îi răspund. Albina începe să-și strângă de mâncare pentru puișorii ei și pentru aceea, desdedimineată, cu hărnicie vine din floare în floare și linge zahărul ce-l găsește, ca să-l ducă în căsuțele de ceară din stup. Când a strâns atâta cât încapă în mica ei gușe, se duce și-l descarcă în stup ; vine din nou și tot așa până'n sară.

— Vai, săraca albină, cât trebuie să se sbuciume ea până ce nimește un copac înflorit, se miră fetița.

— Nu se sbuciumă de loc, îi răspund : albina vine deadreptul la flori, căci acestea o chiamă.

— Cum o chiamă, întrebă Lica, din ce în ce mai mirată ?

— Cum te-a chemat și pe tine din casă. Ce te-a făcut să te uiți la vișin ?

— Florile albe ; m'am uitat la ele, pentru că Mircea a spus că a nins afară.

— Apoi tot așa și albina e chemată de florile albe, ce se văd de departe. Uită-te în grădina vecină. Se zărește vre-un vișin înflorit ?

— Da, taticule, sare de colo Mircea. Eu văd și la Stroia și la D-nu Ionescu și la Cortez.

— Așa e : dacă florile nu ar fi albe, albina nu le-ar vedea și nu ar veni la ele să ieie zahărul.

După câte-va clipe de tăcere, în care vreme se vede că în capul fetiței dădeau năvală fel de fel de întrebări, care mai de care mai pline de nedumerire, ea mă întrebă cu sfială :

— Taticule, dar de ce floarea chiamă pe albină și-i dă zahărul ascuns acolo în fundul ei ?

— Degeaba nu i-l dă. Albina aduce și ea o slujbă floarei și încă o slujbă de samă. Dacă albina nu s'ar preumbla din floare în floare, cele mai multe din acestea, ar cădea uscate la pământ și nu ar da vișine.

Ei, dar pentru azi, e deajuns. Trebuie să vă fie și vouă foame. Hai

să mergem să bem ceaiul, că ne chiamă mămica, iar mai târziu vom înireba pe floarea cea de lelea ce slujbă îi aduce ei albina. Laleaua ne va răspunde mai lesne de cât vișinul.

Dr. I. S.

AMINTIRI DIN LICEU

Cu cât drag îmi amintesc și acum de ziua când, purtând în buzunarul hainei certificatul de absolvire a celor patru clase primare, m-am dus cu mama de mână să mă înscriu la liceu. Dimineața aceea răcoasă de Septembrie, mi-a rămas totdeauna în minte și nu a rare ori închipuirea mea a revăzut pe băiețușul slăbuț, palid, timid și totuș plin de oare care trufie, care mergea să se înscrie la liceu. Zic plin de trufie, fiindcă în mintea mea nu însemna puțin lucru să fi isprăvit patru ani de învățătură grea și să mergi să te înscrii într-o școală, așa de mare cum era liceul unde aveam să urmez, plină de atâția profesori bărboși și severi—pentru fie-care obiect câte unul—cum îmi spusese mai dinainte mama. Însă tocmai lucrul acesta nu-mi prea convenea. După Domnul din clasele primare, care ne predase și Religia și Istoria și Aritmetica și Muzica, aveam să ascult deacum atâția profesori, să învăț la toți, să fiu ascultat și poate chiar pedepsit de fiecare! Toate acestea îmi treceau prin minte în drumul spre liceu și cu cât înaintam mi se făcea inima mai mititică și strângeam mai tare pe mama de mână.

Odată ajuns în curtea școalei la care aveam să învăț de-acum încolo, am avut o clipă de reculegere mai înainte de a intra în lăuntru liceului. Mi s'a părut că văd înainte cei opt ani de muncă, cari am să-i petrec pe băncile lui și un fel de tristeță mi-a cuprins sufletul. Dar imediat un sentiment de curaj, de îmbărbătare a isvorât mai puternic în mine și am intrat în cancelarie cu fruntea sus, cu ținuta omului, care merge la o grea dar frumoasă datorie către sine însuși.

Și acum după ce au trecut atâția ani de-atunci, după ce atâtea școli, atâția profesori și atâtea obiceiuri mi-au fost cunoscute, după ce am ajuns la școala cea mare, la Universitate și după ce am ajuns eu la rândul meu profesor, m'am uitat cu dragoste și cu părere de rău la anii frumoși petrecuți în liceu și m'am gândit: E mare lucru această școală în care intri copil neștiutor aproape de nimic, fără nici o grijă și fără nici o cunoștință de lume, și eși tocmai după opt ani om în toată puterea cuvântului, cu mintea și cu sufletul cultivat.

Căci toată tinerețea și-o petrece cineva azi pe băncile liceului, și după cum viața din liceu ți-a fost urâtă sau plăcută—tot ast-fel îți va fi în viață, amintirea tinereței.

În cancelaria liceului am găsit pe mai mulți băieți, veniți ca și mine cu părintii, să se înscrie. Am așteptat până când mi-a venit rândul și la întrebările secretarului—cu toate că-l cunoșteam de mai înainte—am răspuns cu o voce sfioasă. Mi-a lipsit însă un act și atunci secretarul a spus mamei să mă trimeată pe mine acasă să-l aduc, iar dânsa să aștepte până ce mă voiu întoarce și să facă înscrierea. Mama însă m'a lăsat pe mine la liceu și s'a dus ea acasă să aducă actul, spunând secretarului:

— Mai bine mă duc eu să aduc actul, de oare-ce până acum băiatul meu n'a mers nici odată singur pe stradă și mi-e frică să-l las, cu toate că peste două săptămâni, când se va începe școala va trebui să umble singur.

Cuvintele mamei au produs mare haz în cancelaria plină de lume și toți se uitau curios să vadă pe băiețușul care n'a mers nici odată singur pe stradă.

În adevăr până la vrâsta ceia, eu nu umblasem singur. Ca copil, m'au dus ani întregi bunica și guvernanta în grădină în Cismigiu, unde însă nu eram lăsat să mă depărtez de dînsese. Drumul până acolo i-l făceam de regulă adus de mână și poate chiar mi-ar fi fost frică să fi fost lăsat liber. Apoi clasele I-a și a II-a primară le-am făcut în casă, având o preparatoare și nu m'am dus la școală de cât în clasa III-a, când cu toate că stăteam foarte aproape de școală și chiar într-o curte cu un coleg mult mai mare de cât mine, mergeam urmat și de ordonanța noastră, căci fratele mamei, care stetea cu noi, era ofițer.

De altfel era foarte explicabilă grija părinților cari nu mă lăsau să umblu nici odată singur. În București străzile sunt atât de întorto-chiate, atât de cotite și încurcate în cât ușor se poate cine-va rătăci, în afară de marea mulțime de oameni, de trăsură, căruțe, tramvae, biciclete și chiar automobile, cari se văd totdeauna pe străzi. Și mersul trebuie făcut cu băgare de seamă chiar de către oamenii mari, dar încă de copilașii, neastâmpărați cum eram eu.

Mi-aduc aminte că o singură dată am încercat să mă întorc singur de la școală acasă și pe drum, din neobișnuința de a umbla singur și a încunjura piedicele ce se întâlnesc în cale, m'am izbit cu capul de un felinar!

Această singură încercare m'a făcut să renunț la ideea de a o mai porni singur pe străzi și de aceea am fost foarte vesel când mama s'a dus ea după certificat, cu care n'a întârziat să sosească.

Odată înscrierea făcută, am luat adresa cephazarului și croitorului liceului și am plecat să-mi comand haine și șapcă. Spre deplina mea bucurie, am găsit o șapcă gata, care mi se potrivea bine și cu care am și început imediat a mă mândri, stând cu ea veșnic în cap, chiar și la masă, și arătând-o la toată lumea.

Peste câteva zile mi-au fost gata și hainele și îmbrăcat în mare ținută, cu mânuși albe în mâni, mă plimbam toată ziua prin curte,—căci pe stradă tot nu eșeam singur—uitându-mă mereu mai cu seamă la picioare, spre a admira pantalonii lungi, de care până acum nu mai purtasem.

Când pleca cineva de acasă eu totdeauna mă țineam de el, ca să mă ia în oraș și nimeni nu era mai mândru decât mine.

Dar repede—repede au trecut cele două săptămâni, ce mai erau până la începerea cursurilor, și după ce mi-am cumpărat toate cărțile și caetele necesare, după ce mi le-am îmbrăcat, etichetat și aranjat pe fie-care în odaia mea, după ce mi-am pregătit o masă specială la care aveam să învăț lecțiunile, și după ce am luat cunoștință de orarul lor, în ajun de a mă duce la școală, o mare tristețe m'a cuprins.

Mi se părea că de acum se isprăvește cu viața mea liberă și că voi fi apăsător și strâns de jugul școlii.

Și acest simțământ de tristeță și de jenă s'a repetat multă vreme la deschiderea școlii, cu toate că am fost totdeauna cel dintâi în clasă.

Tocmai în clasa VI-a, după ce văzusem și învățasem multe, după ce fusesem un an într'un internat, departe la sute de kilometri de-acasă, după ce aveam conștiința rolului meu pe lume, am văzut tristețea dispărând la deschiderea școlii, și înlocuirea ei printr'o nemăsurată și sinceră bucurie.

Spun acestea pentru cei cari sufer aceleași neplăceri ca și mine, ca să nu desnădăjduiască, căci cu vremea o mare bucurie le va fi luat locul.

...Și cu acestea în suflet m'am dus într'o bună zi la școală.

(Va urma)

G. L. București

REGINA ALBINELOR

Afară era frig. Fulgi deși de zăpadă cădeau vârtej la pământ. În stup era cald și plăcut.

Albinele ședeau una lângă alta, înghesuindu-se cât puteau. Unele se târâseră în căsuțele lor, unde se odihneau liniștite, altele steteau pe potecuțele înguste dintre fagurii atârnați, pe când cele mai multe se făcuseră mototol în partea de jos a stupului.

«S'a făcut iar frig și urât,»—zise una dintre albinele mai bătrâne,—«auziți cum bate vântul?»

«De-ar veni mai iute primăvara», strigă alta.

«Nu mai e mult până atunci», răspunse cea dintâi, o albină pricepută, care se putea mândri de fericirea că : trăise ea o iarnă și-o vară. De aceea era mai bine văzută decât celelalte și era socotită printre cele mai bătrâne și mai cu

Veta cea înțeleaptă

vază. De câte ori se întâmpla câte ceva mai neobișnuit, o'ntrebau ceelelalte dacă a mai văzut și ea aceasta. Dacă nu-și putea aduce aminte albinele sbârnâind își spuneau : «Sora Veta zice, că una ca asta încă nu i-s'a întâmplat,» iar toată obștea era în fierbere. Ca să înlăture neliniștea și zăpăceala, sora Veta de multe ori tăcea la întrebările de prisos sau răspundea cu ocol : «Bătrânii știu ei, ce știu». De aceea îi mergea numele, că e de-o înțelepciune negrăită.

Și cu drept cuvânt se îngrijea ea, ca albinele să nu fie trezite din ațipirea de peste iarnă, căci cum s'ar fi deșteptat le-ar fi apucat și foamea și s'ar fi năpustit asupra proviziilor de miere, pe care le adunaseră peste vară și peste toamnă și care trebuia să le ajungă până la înflorirea plantelor. «De se va isprăvi mierea, prea din vreme, va începe foametea și cu ea vă prăpădiți ca vai de voi, toate»,—grăia Veta. Și de frig trebuiau să se păzească ca să nu înghețe. De aceea steteau lipite una de alta așa că o albiniță încălzia, cu căldura corpului ei, pe albinița vecină. Albinele de pe lângă faguri, rodeau capacul de ceară, care acoperea mierea din căsuțe, luau din conținutul lor cel dulce, pe care-l treceau mai departe, ca să nu rămâe nici o albiniță neîndestulată. După ce mâncău și prindeau putere, începeau să-și miște cu zor aripele, iar de sbârnăitul acela răsuna tot stupul. Astfel albinele se încălzeau, ce-i drept nu prea mult, dar această mișcare generală le folosia, iar vântul pe-afară putea să sufle cât de strașnic și să învâртеască, cât voia, fulgii de zăpadă : în stup era bine.

«Vedeți» strigă Veta, «unirea aduce căldură. Țineți seamă de acest lucru».

Până în primăvară mai era o bucată de vreme, căci Veta cea înțeleaptă se înșelă de astă dată, ca mulți prevestitori ai timpului. În locul verdeței dorite, zăpada acoperea câmpiile, înghețul și vremea urâtă năpădiră din nou pământul. Câte o dată la amiazi, soarele se arăta atât de luminos și de ademenitor încât unele albine nesocotite îndrăsneau să iasă din

stup, dar acestea nu se mai întorceau. Zăpada le orbea, se rătăceau, nu-și mai găseau locuința, iar frigul le amorțea aripile, încât cădeau țepene pe pământul înghețat. Soarele își vedea de drumul lui, spre apus, razele sale le părăseau și nenorocitele muriau fără să fi văzut primăvara. Destul le spunea sora Veta: «Stați strânse una lângă alta și nu vă părăsiți în vreme de iarnă; o albină singură nu se poate împotrivi pericolelor», dar numai acum, când era prea târziu, înțelegeau spusele ei, acum când se lăsa amurgul și cu el cea din urmă noapte.

Când văzu Veta, că nu țineau seamă de dojenele ei, începu să vorbească mai aspru cu albinele mai tinere. «Vedeți că multe din locuri au rămas goale, pentru că surorile noastre, care le ocupau odată, au părăsit, din nesocotință, stupul. Zi cu zi numărul nostru scade, neamul nostru slăbește.

«Zi cu zi porțile de miere se fac mai mici,» răspunse tare o albină, și cu cât rămân mai puține la merinde, cu atâtea e mai bine pentru ele.»

«Așa-i, așa-i!» strigară mai multe albine, «Gherghina are dreptate. Tot așa ne gândiam și noi.»

Gherghina, o albină tânără, se fălia cu înțelepciunea ei și cu aripile strălucitoare; care nu arătau nici urmă de muncă, îmbărbătată de această aprobare, se ridică în sus cu mândrie și zise cu voce tare: «Și unde mai pui că mierea s'a întărit, de n-o mai poți gusta.»—

—«Ei duceți-vă și luați din picăturile de apă, care s'au strâns din aburii umezi de pe pereții reci, în partea de sus a stupului. Cu ele udați mierea, ca să se moaie și s-o puteți sorbi,» răspunse Veta.

«Dar mai sunt încă și căsute cu miere limpede, bună, de ce nu ni se dă din aceasta?»

Veta își puse mâinile în cap. «O ce nesuferită ființă,» strigă ea înfuriată, «și voi celelalte, care sunteți tot atât de blestimate ca Gherghina, dar nu știți că mierea aceea este a reginei?»

«Asta n-o știam», se desvinovăți ea.

«Ei de acum s'o știți,» zise Veta cu asprime. «Numai neștiinței tale datorești că nu te tratăm ca pe un hoț, care a pătruns în stupul nostru ca să fure miere. Să'ți spun ce-i se întâmplă unuia ca acesta? Il luăm, îi rupem aripile și-l aruncăm

pe urdiniș, afară. Aceasta, — adăogă ea, — dacă numărul albinelor răpitoare, care atacă, nu este mare și dacă năvălitoarele sunt prea slabe, ca să se apere. Cel tare răpune pe cel slab și de aceea este dăunător și nesocotit lucru să sbori din stup și să-ți pui viața în joc. Viața voastră e în serviciul reginei; fără aceasta suntem pierdute, că ea este mama noastră a tuturor.

«Ei îi trebuie îngrijire și ocrotire. Ea este neîncetat înconjurată de o ceată de credincioase, care îi dau mierea cea mai bună, îndată ce are nevoie de hrană și cu furie nebună s'ar repezi asupra oricărui dușman, care ar cuteza să se apropie de regină.

«Să ferească Dumnezeu stupul nostru de nenorocirea de-a rămâne fără regină.»

Gherghina tăcu. Albinele mai bătrâne laudau cuvântarea Vetei și se gândiau că tinerețea de azi este îndrăzneță și ușuratică; pe când erau ele tinere nu și-ar fi îngăduit ast-fel de păreri. Apoi se retrase într'un colț depărtat, unde o urmărea curând tovarășele de aceeași părere. Acolo despărțite de celelalte, întreținură o convorbire vie dar atât de încet încât Veta n'a prins nici un cuvânt.

Se mai scurse cât-va timp și apoi veniră zile frumoase. «A sosit primăvara» — se auzi, «închisoarea de peste iarnă s'a terminat.»

Cine adusese această veste îmbucurătoare?

Chiar primăvara.

(Va urma)

O Institutoară

Povestirile unui om, care a călătorit în India.

Era prin anul 1882. Acel, ce scrie rândurile aceste, se dusesese la un prieten vechiu, într'unul dintre cele mai-frumoase ținuturi ale Muscelului, spre a se odihni câte-va zile de munca unui an întreg și a câștiga puteri nouă de lucru. Frumos era locul unde-și zidise vatra prietenul meu și împrejurimile erau vesele, iar petrecerea la un loc cu el și cu familia lui a fost o adevărată fericire.

Făcusem mulțime de excursii plăcute, când într'o zi prietenul meu propuse: «Azi am de gând să te duc la un concetățean de ai tăi, care trăește liniștit și fericit aici, aproape, la o moșioară. Are să-ți placă; căci e o fire deschisă, cinstită, oltenească. A trecut prin multe și a

cutreerat mult prin lume; dar deși multe furtuni s'au deslănțuit de-asupra capului său, deși a suferit și a îndurat multe, deși s'a străduit mult, e încă în putere și vesel, nevoie mare.

Poate că-l facem să ne spuie povestea vieții lui, pe care aș vrea s'o ascult și eu de-antregul. Tu ești cunoscut la el acasă, poate știi pe vre-un prieten de-ai lui, nădăjduiesc că aceasta ne va ajuta să deschidem vorba.»

Era o zi de Septembrie, senină și frumoasă, cum nu mai fusese alta, când ne urcarăm în gabrioleta, ce trebuia să ne ducă la ținta călătoriei noastre pe ziua de azi. De-o parte a râului se înălțau munții acoperiți de păduri întunecoase, de unde se destindea un peisagiu vesel, coborând până în apele lui; de cealaltă se zărea lanțul albăstrui al munților. Câmpii bogate, însuflețite de vitele ce pășteau liniștite, alternau cu lanurile de curând arate. Meri și peri, încărcăți cu fructe aurii, tiviau drumul. Printre deseale dumbrăvi de nuci și aluni se zăreau ici și colo turlele bisericilor din satele nu prea depărtate unul de altul.

Strigătul de veselie al copiilor ce păziau vitele și cari ședeau ori săriau împrejurul focului aprins de ei, răsuna de pretutindeni. Totul făcea să ne înveselească și astfel ajunserăm în cea mai bună dispoziție în satul, unde locuia acei pe care voiam să-l vizităm.

Furăm primiți cu cea mai mare amabilitate.

Prietenul meu mă prezentă stăpânului casei, drept un concetățean de-al lui: ne împrietenirăm iute; căci tocmai se nemeri să cunosc bine ținutul unde se născuse el și pe mulți din cunoscuții lui și astfel îi vorbii despre ei.

Era un om de vre-o cinci-zeci de ani, simplu, vioiu și deschis.

Era scurt de stat, îndesat și viguros și culoarea chipului său foarte ars de soare, m'ar fi făcut mai degrabă să bănuiesc că e de la câmp, decât din Vâlcea.

Când îi spusei gândul meu, zâmbi și răspunse: «Cine a trecut ca mine de două ori ecuatorul, are dreptul să fie nițel cam negru și soarele din India nu glumește mult cu pielea albă a Europeanului, ci îndată îi dă culoarea negricioasă.»

Aceste cuvinte dete prilej amicului meu să lege de ele rugăciunea către gazdă, de a ne povesti, pe de-antregul, întâmplările vieții sale, despre care auzise câte ceva, când și când, pe care însă nu le-a aflat nici odată în întregime.

Conu Grigore — așa-l chema pe concetățeanul meu — fu gata să ne facă pe plac și când furăm în frumosul chioșc de viță din grădină, începu să ne povestească pe cum urmează.

«Dumnezeu nu lasă în nevoie pe omul cinstit! Vorba asta se aude adesea, serios sau în glumă, fără ca acei ce o rostesc, să-și fi dat sama prin ei înșiși de întregul și adâncul ei înțeles; eu unul am învățat-o pe greaua și întortochiata cărare a vieții mele și am mai aflat încă un adevăr sfânt, că nu se mișcă nici un fir de păr din capul nostru, fără voința Aceluia, care le-a numărat pe toate. Mai ales, când aud rostindu-se cuvântul «întâmplare» spre a vorbi de vre-un eveniment, care aduce o schimbare deosebită în viața noastră, mi-e ciudă, căci m'am deprins a judeca nelegiuire faptul de a numi «întâmplare»,

lucruri în care se vede bine mâna Aceluia, care în nemărginita lui iubire conduce totul spre binele nostru.

Ceea ce vă voi povesti eu o să vă facă să vedeți cât de adevărate sunt vorbele mele sau poate chiar și D-Voastră să vi se fi întâmplat unele lucruri cam la fel.

Țara mea e sus, la munte, pe malurile repezi ale Oltului, acolo unde trece printre munți și stânci și unde, în decursul vremilor, bunătatea lui D-zeu a făcut să crească păduri mari și dese, prin care vara nu poate să treacă arșița dogoritoare a soarelui din șes.

Intr'un vechiu sat de pe malul lui, unde se mai văd încă ruine de ziduri vechi, turnuri fără coperiș, prin care sueră vântul, acolo, pe o stâncă înaltă și prăpăstioasă, era casa mea părintească.

La drept vorbind nu era chiar casa tătâni-meu, căci i-se dedese de la stat, o casă în frumosul stil românesc, dar pentru mine avea aceeași însemnătate și odăile ei strimte îmi erau dragi și sfinte. O, de-ar mai fi fost în ființă, când Domnul m'a adus iar în scumpa mea țară, aș fi cumpărat-o cu ori-ce jertfe, aș fi îmbătrânit și aș fi murit acolo; dar un foc pustiitor a prefăcut-o în cenușe și am găsit în locul ei, o clădire nouă, țeapănă și fără gust și nu în felul caselor adevărat românești.

În zidirea asta de piatră, veche, cu tinda largă și cu odăile strimte, cu ziduri groase și cu ferestre mici, acolo începe povestea mea.

Tata era învățător și cântăreț la biserică, om dibaciu în meșteșugul lui, exact și scrupulos în îndeplinirea datoriei și cu credință în D-zeu. Mama, sufletul cel mai iubitor din lume, își ducea în casa asta traiul liniștit și cu hărnicie, sădind în sufletul meu sămânța sfântă, care tocmai mai târziu a dat rod. Eram singur la părinți și cu mine și cu bătrânul Unchiu-Vasile se încheia cercul casei.

Tata era om serios, aspru și tăcut. Frate-său Vasile, care fusese soldat în armata austriacă și răpuse lumea, era tocmai opusul lui în această privință.

Trăia dintr'o pensioară care-i ajungea din prisos pentru trebuințele lui modeste și n'avea nimic de făcut pe lumea asta, decât să fumeze și să povestească, pentru a suta oară, întâmplările vieții lui, pe care tata și mama le ascultau cu o răbdare fără margini, iar eu cu toată inima. Istoria neobicinuit de însuflețită și plastic, de aceea eu ședeam pe genunchii lui și fie-care vorbă i-o sorbiam de pe buze.

De atâtea ori auzite, povestirile astea luaseră o formă atât de hotărâtă, încât se repetau cu aceleași cuvinte, și eu le știam atât de bine, încât — dacă greșea vre-odată și spunea alt câvânt — eu, firește, îl îndreptam. Asta-l bucura nevoie mare și totdeauna mă bătea ușurel cu mâna pe cap și zicea: «Bravo, băietel! Văd că ești cu băgare de samă!» Și de fapt mai mult luam sama la de-al de astea, decât la lecțiile tatii dela școală, ori cât de mult l-ar fi supărat asta. Căci el, dedat cu toată dragostea chemărei lui de dascăl, își făcuse planul ca să mă fac și eu învățător. Pentru asta-mi îngrijia cum putea mai bine instrucția.

Din nenorocire însă, eu aveam cu totul alte înclinări. Nu vedeam eu doar, destul de des, cum îl mai necăjiau pe bietul tată băieții răi, cu lenea, cu neascultarea, cu ștrengăriile și cu nebuniile lor! nu-l auziam eu adesea vărsându-și focul, când se întâmpla de-al de astea! Nu ve-

deam eu nerecunoștința ce primea în schimbul dragostei, datoriei și jertfelor sale! Nu eram eu martorul zilnic al chinului bieților părinți, cari se trudiau să strângă câte ceva din sărăcicioasa de leafă, ce în loc să fie răsplata slujbei credincioase ale unui om de omenie — mai mult îl făcea să îndure lipsă?

Nu putea prinde rădăcini în inima mea dragostea pentru o meserie, ale cărei părți amare le cunoșteam atât de bine, ori cu cât foc ar fi lăudat-o bietul tatu, în ceasurile lui de veselie. Numai la două obiecte îi făceam și eu bucurie, la socoteală și la muzică.

Când rezolvam din gând vre-o problemă grea de înmulțire sau vre-o altă operație, după cartea de aritmetică, sau când cântam din vioară vr'un cântec, atunci chipul lui serios, se ilumina și deși îmi părea bine pe de-o parte, pe de-alta mă durea sufletul: — căci cetisem pe fața asta fericită speranța înșelătoare: o să iese din el un învățător strașnic.

Cu totul altfel era, când ședeam cu unchiul Vasile, care îmi povestea despre minunăția de oameni, de plante și de animale din Italia, Germania, Mexico, și D-zeu știe de pe unde mai fusese, sau întâmplările lui de pe vapor.

Cerule! atunci uitam de toate, nu mai auziam și nu mai vedeam nimic și trăiam și eu ceea ce istorisea el. Cu aceste povești a pus bătrânul în sufletul meu temelia unei dorinți înconștiente, unei porniri, unui avânt spre depărtări, spre țările minunate pe care le văzuse el. Gândurile mele pe acolo cutreerau, visurile mele în lumea aceea de minunății se petreceau și vechea carte de geografie a lui Rusu, singura de felul acesta din biblioteca tatii, era cartea mea iubită, pe care o știam aproape de rost și ale cărei descrieri reci căpătau suflet și viață de abia prin povestirile unchiului Vasile. Tata nu putea rămâne mult timp neștiutor de înclinarea mea. O indispoziție adâncă, ba chiar o tristețe adevărată îl cuprinsese, când se încredință că sufletul meu era în contradicere cu cariera ce-mi hotărâse el.

(Va urma)

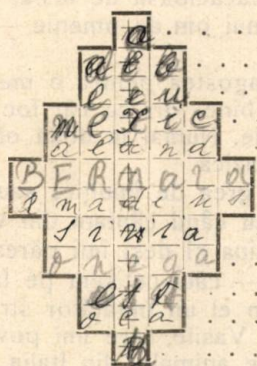
Aurelia V. Cochinescu

PROBLEME DE DESLEGAT

I. În timpul unei manevre 2700 soldați aveau să fie împărțiți în trei comune, după raportul locuitorilor lor. Comuna A are 2400, B 1800 și C. 1200 locuitori. Câți soldați s'au împărțit la fiecare comună?

II. Trei lucrători au să execute o lucrare. A ar termina-o în 12, B în 15 și C în 20 de zile. În câte zile vor executa toți trei împreună acea lucrare, dacă B în cursul lucrului n'a lucrat $1\frac{1}{2}$ zi și C 3 zile?

ARITMOGRIF

Vocală

Culoare

Fiară sălbatică

Stat în America de Nord

Insulă în Marea Baltică

Strâmtoare în Munții Alpi

Lac în Australia

Oraș în Spania

Lac în Rusia

Punct cardinal

Măsură veche de greutate

Consonantă

Pătratele din mijloc însemnate cu + de sus în jos dau numele unui poet român.

Mih. G. Zlotescu — Bacău

Deslegările se vor publica în No. 4.

POȘTA REDACȚIEI

Filip Popescu-Goicea. Cele cerute se vor căuta și trimite. S. Gorovei.— Fălticeni. Abonamentul se socotește de la 1 Aprilie 1910— Martie 1911.— Marița, Șrban, Neagoe și Mircea de Flondor.— Storojineți-Bucovina. Mulțumiri pentru frumoasa scrisoare ce ne-ați trimis și pentru drăguța fotografie. Călușelul ne place foarte mult. Mai scrie-ți câte ceva din când în când.

D-lui F. Hosu-Longin — Deva. Mulțumiri pentru încurajare. M. On. D. Ioachim Munteanu, protopop— Agnita. Am primit; mulțumiri pentru frumoasa scrisoare de încurajare. D-lui Dr. I. S. Sincere mulțumiri pentru încurajare. D. D. Tomescu — București. P. I. Gruescu — Poenarii — Burchi. Valeriu Crișian — Blaj. Mulțumiri pentru interesul ce purtați revistei.—

Revista AMICUL TINERIMEI începe de la 1 Aprilie a. c. al șaptelea an al existenței sale.

Tot ce privește abonamentele, corespondența, articolele, deslegările etc. se vor adresa „Redacției Amicului Tinerimei, București Strada Romană No. 12.

Abonamentul pe un an este de lei 5, (sau coroane 5). Numărul costă 20 de bani.

Abonamentele se plătesc înainte.

Direcțiunea AMICULUI TINERIMEI roagă pe toți iubitorii de bună îndrumare a tineretului nostru școlar, cari doresc a colabora să ne trimeată articole potrivite pentru tinerime, scrise într'o limbă adevărat populară și pe înțelesul tuturor.

Manuscrisele trimise spre publicare, să se scrie pe o pagină, lăsând loc gol la dreapta, ca de vr'o două degete. Manuscrisele se trimit prin poștă nu ca scrisori, ci sub bandă, scriindu-se pe lângă adresă cuvântul «*manuscris*». Ele costă în lăuntrul Țării Românești 5 bani de fie-care 50 grame, iar din celelalte țări locuite de Români precum și din Streinătate câte 10 bani 50 grame. Dacă, pentru mai multă încredere, vrei să recomanzi manuscrisul, pentru «*recomandare*» se plătește deosebit 25 bani, de ori unde.

La Redacția AMICULUI TINERIMEI se găsesc de vânzare exemplare complete și legate, anii II, III și IV cu Lei 4 ; anii V și VI cu Lei 5.

Tinerilor ! Răspândiți revista voastră cât puteți mai mult !

Păstrați numerile spre a le lega la sfârșitul anului.

PAPUȘA

Primul Atelier românesc de păpuși și jucării naționale

Adresa : BUCUREȘTI — STR. ROMÂNĂ No. 12

În aceeași casă cu Redacția «AMICULUI TINERIMEI»

Pentru voi, dragi copii, fete și băieți, a deschis o prietina a tinereții, un atelier de păpușele foarte dragălașe și de felurite jucării precum și o clinică pentru ele.

Se găsește aici păpuși mari și-mici, armata română, ciobănași, oi, căței, cocoși și alte animale, cu prețuri mici.

TIPOGRAFIA ȘI LEGATORIA

G. ILIESCU

Telefon 28/49 — STR. POPA SAYU No. 3 — (La Sosea)

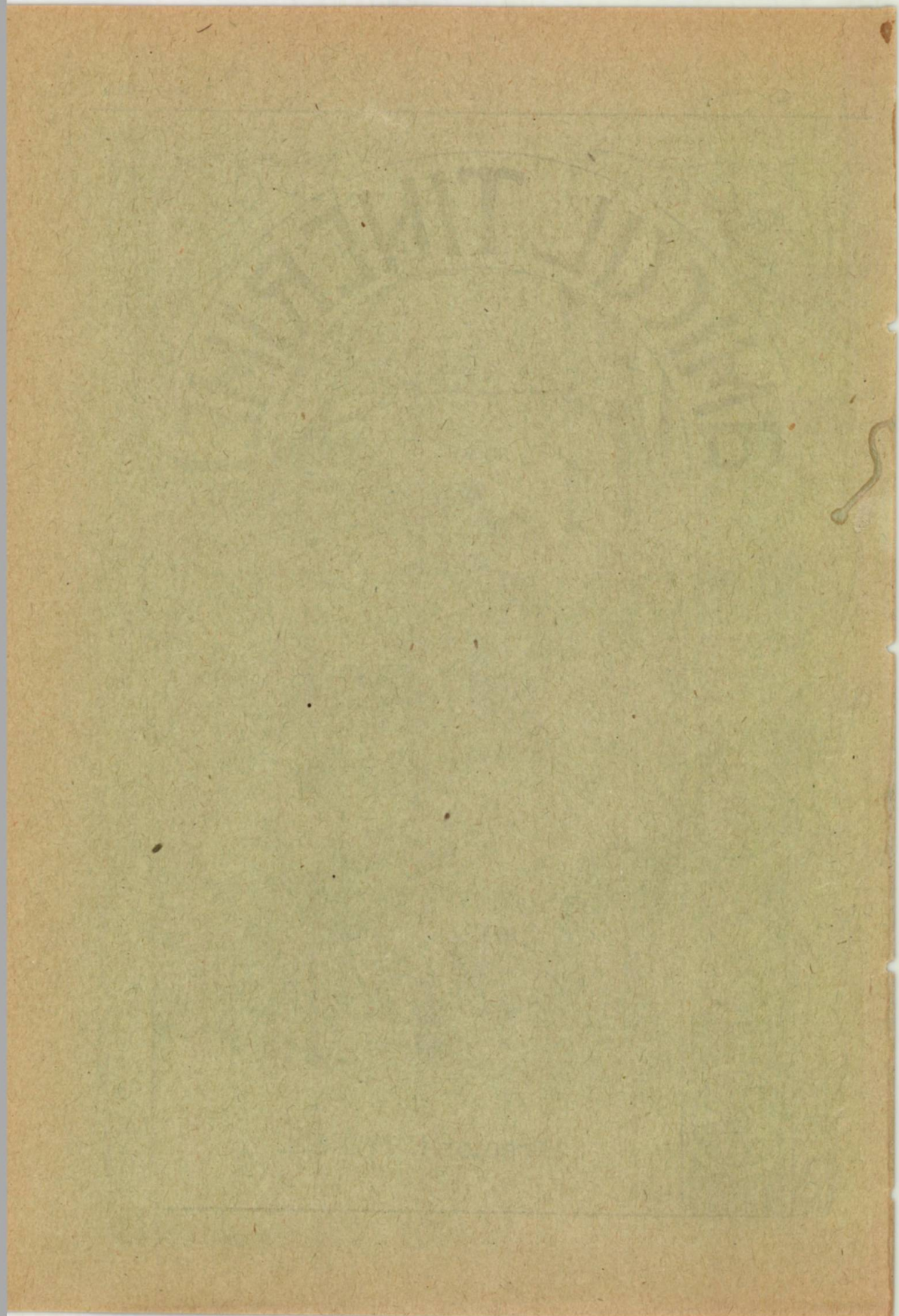
(CASELE PROPRII)

Efectuează lucrări de Tipografie și Legatorie cu prețuri reduse.

AMICUL TINERIEII

Director I. MOISIL

REVISTA PENTRU TINERIMEA ȘCOLARA

***** CULTURA *****

MORALA, IUBIRE DE NEAM, ȘTIINȚA,

***** MUNCA *****

APARE DE 2 ORI PE LUNĂ SUB DIRECȚIA

D-lui I. MOISIL.— București

ABONAMENTUL ANUAL :

În România Lei 5

Afară de România Coroane 5

REGINA ALBINELOR

— Urmare —

O albiță scosese capul afară pe gaura stupului și respirase suflarea dulce a unui vânt cald ; văzuse pe ramurile stușișurilor o ușoară lucire verde ; frunzele răsbiau din muguri. Ea dete voioasă din aripi, care produceau un sbârânit vesel și se avântă în aerul liber. Albinele auziră din stup sbârânitul acela și se deșteptară din ațipirea lor.

«A sosit !»—își strigară una alteia.

«Afară! afară !»

Acum era o îngrămădire zorită la gura stupului, gură care era și poarta lui, dar cum nu'și închideau zăpăcite drumul una alteia, ci veneau la rând, una după alta, cele mai multe putură părăsi repede culcușul de iarnă. Servitoarele reginei rămaseră însă acolo împreună cu o ceată de albine lucrătoare. La gura stupului se puse strajă, ca să păzească intrarea.

Albinele lucrătoare se puseră îndată la muncă. Trebuia mai întâiu, măturat, căci se strânsese praf și gunoiu. Pe alocurea, pe unde fusese umed, se întindea mușegai, iar pe jos zăceau chiar albine moarte. Acestea fură duse afară de unele lucrătoare, pe când altele scuturau

Albinele moarte fură duse afară

fagurii și dregeau căsuțele, ale căror pereții se stricaseră. Altele rupeau capacele de ceară ale căsuțelor, în care se păstrase praf de flori (polen). Acesta se întărise și se stricase, ele îl scoaseră și îl dădură tot afară. Iar pentru că zoriau multe mâni harnice, scuturatul mergea repede.

Albinele, care sburaseră afară, nu întrebuițau înțaiia lor libertate, după a-

tâta închisoare, la joc și la hoinărit, ci-și scuturau corpul de praf și se curățau în tihnă. Apoi porniau să cerceteze ce le oferea natura.

Răchitele înfloriseră și de pe mățișoarele lor galbene adunau albi-nițele pulberea, pe care o îngmădiau cu picioarele de dinainte în scobiturile picioarelor de dinapoi, și aci se grămădia atâta încât părea că și-au pus pantalonăși galbeni. Câteva se coborâseră la pârau unde sugeau, în stomacul lor, apă, pe care o duceau în stup ca să moaie cu ea mierea zaharisită.

■ Dacă albinele lucrătoare n'ar fi fost așa de harnice, cu curățitul căsuțelor, albinele care s'au întors cele dintâi la stup n'ar fi găsit nici un potiraș bun pentru pulberea cea proaspătă; acum însă Veta putea să le arate, cu adevărată mândrie, cupele curate de ceară, pentru primirea recoltei bogate. «Indesați bine polenul», zicea ea, «ne trebuie mult. El este pânea viitoarelor noastre surori. Voiu vesti pe regina că încep să se umple cămăruțele. Voi însă duceți-vă sus, în stup, și îndestulați-vă cu miere și dacă vreți strângeți-vă bine una lângă alta, ca să vă încălziți și să transpirați ceară. Ne trebuie ceară multă pentru clădirea căsuțelor noi și pentru capace. O să vedeți și voi».

Veta se duse cu grabă în mijlocul stupului, unde o ceată deasă de albine încunjura pe regina, căreia îi ceru o audiență, lucru ce îi fu acordat numai decăt, căci Veta se bucura de multă vază și trecere.

Regina mai mare și mai sveltă decăt celelalte albine, de care se deosebia și prin picioarele ei lungi, galbene, se întoarse cu bunăvoință și grație spre Veta și o întrebă: «Ce ai să-mi spui Veto? Sper că-mi aduci vești bune».

— «Negreșit, Măria Ta», răspunse Veta.

«Iarna a trecut, florile și-au și deschis caliciul, dacă am putea crede ce spune sus și tare Gherghina, care spune că a supt miere dulce dintr'o floare albastră, fermecător de mirositoare—dar Măria Ta știe poate, că Gherghina o duce rău cu adevărul. E însă sigur că sălciile dau cel mai delicat polen și multe căsuțe au fost azi umplute cu el.»

— «Da... da!» zise regina dusă pe gânduri.

— «S'ar putea face din el o hrană minunată pentru puișori», urmă Veta.

— «Așa crezi tu ?»—întrebă regina.—«Din cauza frigului am pierdut multe surori»,—începu Veta,—«unele albine au fost jertfa nesocotinței lor. Ele au părăsit stupul prea de timpuriu. Neamul nostru a slăbit. Ne trebuiesc lucrătoare, care să clădească fagurii, să care miere ; numai așa o să putem duce iarna viitoare. Trebuie să fim numeroase spre a ține piept cu dușmani și năvălitori. Măria Ta, pericolul amenințător, grija pentru ziua de mâine, mă fac să vorbesc. Munca noastră e în vânt, dacă vlăstare tinere, puternice nu sporesc, cât mai în grabă, rândurile noastre. Tu o știi, Regină, mizeria răpune pe-o albină singură. Ea'și găsește sprijinul și păstrarea vieții numai în totalitate. Căci vorba ceea :

Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere,
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește.»

«Tu vrei să-mi vorbești de datoria mea, Veto», răspunse regina.—«Aceasta e cam cutezător, din partea ta».

«Eu vorbesc spre binele tău... spre binele nostru al tutulora», răspunse Veta. «Dacă poporul tău pier, pieri și tu ; de asemenea și noi ne prăpădim când ni te va răpi cineva». Regina rămase o clipă pe gânduri și apoi zise : «Suntem unite prin legături puternice. Eu sunt și mama și regina voastră, voi sunteți și copiii și poporul meu. Fiecare din voi își îndeplinește datoria ei spre propășirea tutulor, și eu mi-o cunosc pe-a mea. Voi îmi procurați întreținerea, veghiați pentru siguranța mea și mă scutiți de munca ordinară, de aceea e datoria mea să populez stupul cu pușori plăpânzi. Dar gândiți-vă ce soartă cumplită mi-e hotărâtă mie. Unii dintre copiii mei trebuie să fie crescuți spre-a ajunge prințese, pentruca să nu rămâneți voi fără regină, dacă m'ar lovi vre-o nenorocire. După ce se fac mari, se începe lupta pentru domnie... care din noi va fi biruită ? Cu frică, cu groază aștept momentul hotărâtor. Mă va străpunge acul dușmanci mele sau o voiu învinge ? Imi va da poporul meu sprijinul său în lupta mea spre a mă scăpa de propriul meu copil, care se schimbă în dușman, îndată ce zărește lumina ? Imi veți fi voi credincioase ?»

«Îți suntem și-ți vom rămâne credincioase», răspunse Veta.—

«Toate ?»,—întrebă regina.—«Toate» o încredință Veta. Dar în aceeași clipă tresări de o spaimă neînțeleasă. Se gândea la Gherghina și tovarășile ei. Cum însă Veta era cuminte și înțeleaptă, nu'și mărturisi gândurile, ci'și propuse în taină să vorbească odată, cu căldură, cu Gherghina pe față. «Bine», zise apoi regina. «Dacă înfloresc sălciile, dacă se deschid florile, dacă vine vara cu darurile ei bogate, atunci pregătiți și voi leagăne : căsuțe mici pentru albine, unele căsuțe să fie mai mari și boltite pentru prințese. Dare-ar Dumnezeu ca statul nostru să crească, să prospere, să ajungă mare și puternic !»

«Dacă Măria Ta va dori să se ostenească și să vadă, totul e în ordine. La dreapta intrării sunt niște căsuțe minunate pentru ouă și vre-o sută de lucrătoare s'au și apucat să facă ceară».

Convorbirea aceasta lungă cam ostenise pe regina. Servitoarele, care o înconjurau, îi întinseră repede câteva picături de miere. Ea își luă rămas bun de la Veta cu o mișcare grațioasă a capului, iar aceasta alergă veselă să vestească pe albinele, care produceau ceară, că regina a făgăduit că va depune ouă, iar acestea sunt cele mai bune dovezi pentru binele statului lor. Albinele cu care vorbia ea acum, deși abia se mișcau, nu steteau însă de geaba. Strânse în șiruri dese, ele formau un mototol, iar corpurile lor se încălziseră atât de tare, încât fiecare albiniță era acoperită cu sudoare, iar aceasta nu era altceva decât niște foițe mici, albe de ceară curată. Alte albine, care umblau printre rânduri, frământau ceara cu picioarele, o luau în gură, o mestecau ca să o moaie și o puneau apoi acolo, unde se făcea vre-un fagure nou. Acestea se petreceau grozav de iute pentru că se ajutau una pe alta. Cu o repeziciune uimitoare se ivea căsuță lângă căsuță.

Albinele frământau ceara

toate munceau cu zor...

«Bravo,» zicea Veta albinelor lucrătoare—«Dacă neamul vostru ar fi mai mare, ați putea avea și voi mai mult ajutor. Mai sunt încă multe colțuri de scuturat și de curățat. Înainte de toate însă trebuie să curățăm mucegaiul. Ce s'ar gândi regina, dacă l'ar mai vedea mâne? Pare-mi-se că mai e vreme și pentru asta. Dacă nu umblu peste tot nu se face nimic. Mă duc să le dau zor la toate.»

Veta nu se înșală. Gherghina și tovarășile ei fuseseră însărcinate cu curățirea mucegaiului. Ele însă n'aveau de loc chef de muncă.

Lor le plăcea mai mult să asculte vorbele Gherghinei, care le mergeau la inimă.

«Ce obicei urât! Să ni se ceară nouă să facem un lucru atât de murdar și de scârbos?»—strigă Gherghina.

«Să curețe mucegaiul, cine-o vrea.... Gălesc că e de o mie de ori mai bine să sbori pe afară, în aer și să sugi din flori, nectarul delicios.»—«Nai auzit, că fie-care albină trebuie să facă ce îi stă în puteri?» răspunse o altă albină.—«Mofturi!»—reluă Gherghina. Voi încă n'ați ieșit în lume, eu însă, am și fost azi dimineată pe afară. Credeți că peste tot merg lucrurile, pe dos, ca la noi? O, nu. Mă brodii cu o viespe, care mă întreabă batjocoritor: «la ascultă, tu proasto, aduni miere pentru alți?»

— «Dar tu nu faci tot așa»—îi zisei eu.

— «O, nu,» — răspunse ea, «noi vesprii nu suntem așa de proști cum sunteți voi. Noi mâncăm și bem până ne saturăm și simțim că trăim. Suntem ființe libere și nu îndurăm tirania.» — «Ce însemnează tiranie?» — întrebă o albiță. — «Când trebuie să faci și ce nu vrei, asta este tiranie.» — «Și ce însemnează ființe libere? — «Sunt fericirii, care lucrează sau stau când le place.» — «Aș vrea să fim și noi ființe libere,» — strigă tare o altă albină.

«Dar ce sunt prostiile astea?» zise Veta, care apăru fără veste între leneșele acestea. «Vreți să fiți ființe libere și nu vedeți, că mucegaiul vă dă afară din locuința voastră proprie, dacă nu-l scoateți voi, la vreme, din casă! Frumoasă libertate! Ție Gherghino nu-ți spui de cât atât: Stăpânește-ți gura, ca să nu strici și pe alte albine. Cele, care acum te aplaudă cu bucurie, vor fi cele dintâi, care o să te piardă, dacă văd că tu le-ai târât în mizerie. Iar acum căutați ca prin silință îndoită să câștigați vremea pe care ați pierdut-o. Mâne, poate dă regina pe aici. Cum vă veți infățișa ei?» «Regina?»—șoptiră albinele. «Cu zor la treabă, ca să nu-o mâhnim.» Apoi se apucară cu multă inimă de lucru.

Veta se liniști când observă influența bine-făcătoare a vorbelor ei.

«Am luat pe chezășie, în fața reginei, pe supusele ei, pentru credința lor cătră dînsa,» se gândia ea, «și acum, când nesocotitele și-au venit în minți, pot să răspund de ceea ce am zis. Mi s'a luat o piatră mare de pe inimă —.»

(Va urma)

O Institutooară

SCRISOARE

Dragi copii...

Ce repede zboară clipitele vieții, și una câte una înșirate, cum se duc, se duc—să nu se mai întoarcă!

În fața lor noi stăm visători și nu știm, nu simțim cum ne îngroapă de tare vremea. Deodată ne vedem din copii, băețani și apoi iată-ne voinici plini de viață, tari, mândri, cu ochii luminoși și cu mustățile lungi și răsucite. Și până să ne întrebăm—ce vi s'a făcut copilăria cu toată sburdălnicia ei, din sânul depărtărilor, bătrânețea greoaie și îngândurată se desprinde și se apropie leneș asvârlindu-ne în plete cei dintâi fulgi de argint. În vinele noastre, seva vieții curge mai împuștinată și mai puțin înviorătoare, până când povara anilor ne îndoiaie de cu totul spatele și ne culcă pe scaunul lor,

unde așteptăm clipă cu clipă să respirăm pentru ultima oară. Ferice atunci, de acela care a semănat dreptate în calea vieții sale, și care a cugetat totdeauna la adevăr, ferice de mii și mii de ori, căci se duce voios să primească cununa de laudă dela Tatăl cel din ceruri. Acolo bucuria-i fără de sfârșit și viața—eternă.

Am fost și eu odată, copil ca voi, desmierdat de părinți, și acum iată-mă în floarea vrâstei. În ochi port primăvara și în vine căldura tinereții—viața cea mai dorită. Mii de gânduri dornice cresc în minte-mi, dăruitoare de noroc, și în învălmășagul atâtor mii și mii de simțiri cu aripi de lumină, mă simt destul de înflăcărat și fericit. Voința-mi oțelită de atâtea biruinți, ca o coasă bine ascuțită, care taie și sfâșie iarba, ea mă face să răzbat prin toate cele mici necazuri zilnice.

Veniți dar, dragi copii, dați mâna cu mine, să'ntindem cerul cât mai lung, adumbriți sub aripa Dumnezeirii să ne povestim unul altuia în limba cea mai nevinovată, crâmpieie din dorințele noastre, și în inimile noastre să sădim adânc dragostea cea mai înaltă—de Dumnezeu.

Veniți unul cu altul să ne mângâiem. Eu ca la niște frațiori să vă povestesc mii și mii de istorioare și învățături iar voi zâmbind să mă ascultați.

Azi eu sunt tânăr, voi încă copii. Ca mâne însă m'oi vedea slăbit, dar din cetatea visurilor mele de azi o să vă privesc pe voi—luceferii de atunci, cari la rândul vostru veți împărți din bogata voastră lumină copiilor ce vor să vie în lume, și o să mă simt destul de fericit.

O, cât de dragi îmi sunteți voi copii și inimile voastre deschise și setoase de lumină cât îmi sunt de plăcute! Voi sunteți viitorii apostoli ai luminii, nedespărțiți slujitori ai adevărului. Vouă dar, îngeri blajini și ascultători, viu să vă descoper de aici înainte, multe secrete ale inimii mele pe care voi nu le știți.

Așa dar de poimâne o să începem cu povestirile pe care o să vi le scriu ca scrisori.

Al vostru frate cu drag

P. Papazissu

Povestirile unui om, care a călătorit în India.

— Urmare —

Asta ar fi putut să mă miște, să mă facă să îndeplinesc dorința tatii, cu dragă inimă, de n'aș fi avut de ajutor și de sfătuitor pe vecinul nostru, bătrânul prietin al tatii, negustorul Costache. El îi zise cu vorba lui îndrăzneată: «Ei ce, vecine, nu cumva trebuie să se facă toți copiii ceea ce au fost părinții? Dacă-l silești pe băiat spre o meserie, la care nu-l trage inima, o să iese din el un fleac fără preț. Lasă-l în grija Domnului! El dă fiecărui ceea ce i se potrivește. Ce-ar fi, Gică, — se îndreptă el spre mine, — dacă te-ai face negustor? Ar fi bine pentru tine și ai putea vedea și lumea!»

«Tocmai asta aș vrea, cocoane Costache!» strigai eu, «ai neme-merit-o!»

«Ei vezi, vecine!» adăogă el. «Dă băiatul ucenic la mine. Am să scot eu om din el și n'o să te coste nimic. Poate să mănânce și să doarmă acasă. Cu chipul ăsta n'o să vă vie greu și vă puteți bucura de el. Poți să aibi încredere în mine».

Așa și fu. Tata se învoi și se înveseli iarăși și eu îmi începui ucenicia la bătrânul Costache.

Dar cu asta nu eșisem din cercul casei, nu fui scos de sub înrâurirea hotărâtoare a unchiului Vasile.

În viața mea n'am întâlnit un om, care să posedă în sufletul lui, contra Rușilor, o ură mai aprinsă decât el. Când venea vorba de ei, își vărsa tot focul și îi făcea cu ou și cu oțet. El văzuse cu ochii cum armatele rusești au pustiit țara și cum se făcuseră stăpâni pe o parte din ea, pe Basarabia cea mănoasă, pe care o stăpânesc și acuma. Repetă de mii și mii de ori că asta i-a scurtat zilele. Și ura asta adâncă și aprinsă a sădit-o el și în inima mea și eu gândeam și simțeam la fel cu el.

Trebuie să povestesc pe'ndelete lucrurile astea din mica mea copilărie, pentru că au fost de mare însemnătate pentru mai târziu.

Așa crescui în grija coconului Costache, care era foarte mulțumit de mine. Tata continuă cu lecțiile de socoteală, cu limba și gramatica, dându-mi teme din geografie, din istorie și mai ales punându-mă să fac muzica, către care aveam aplecare.

Astfel învățai meșteșugul și atunci veniră și grijile.

Trebuia să plec în lume, la o prăvălie mai mare, să-mi las tată și mamă. Lor, bieții, le venea mai greu decât mie, al cărui gând era tot departe. Trebuiau totuși să se stăpânească. Conul Costache avea un prieten, negustor ca și el, în București. Lui m'a recomandat și la el am intrat, după ce cu greu m'am despărțit de ai mei.

Acolo, în adevăr îmi căzu și legătura dela ochi. Văzui cât de puțin știam și ce nimica toată era ceea ce învățasem la vecinul nostru. Și asta-mi fu un nou îndemn. Îmi dădeam toate silințele și stăpânul meu era un om blând și binevoitor, care băgase de seamă râvna mea și m'a ajutat din toată inima. Cu ajutorul lui Dumnezeu, totul merse bine. Ajunsei în stare a face și eu ceva și în curând pu-

team să-mi fac datoria în așa fel, încât să fie destul de mulțumit de mine.

Veni și timpul să mă fac liber la rândul meu și să mă întorc acasă.

— «Soldat trebuie să fii»—îmi scria unchiul Vasile pe furiș,—«căci nu-ți lipsește nimic. Ai să fii tu supus Rușilor? Mai bine aș vrea să te știu unde crește piperul. Asta mi-ar scurta zilele.»

Nimeri unde trebuia. Vechea ură pentru Ruși se răscoli iar în pieptu-mi și stăpânu-meu, un bătrân unionist, care avea și el pică pe Ruși, mă întărată și mai mult.

«Nu te du acasă, ci la Galați. Am eu cui să te recomand acolo», zise el, «și dacă nu-ți merge bine, du-te în Anglia». Astea erau cuvinte pe care le ascultam cu drag. Scrisei acasă și plecai la Galați, deși ai mei nu se învoiseră tocmai, tocmai. Stăpânul meu își ținu cuvântul. Mi se dăde acolo un loc bun și putui să-mi îndeplinesc plăcerea mea de copil iubitor și să trimit părinților mei, din când în când, câte un ajutor, prin fostul meu stăpân din București, care putea să le mai ușureze greutatea traiului.

Era prin anul 1846, când influența rusească era puternică în principate și când părinții fugarilor aveau să îndure multe neajunsuri. Prin stăpânul meu din București, care-mi mijlocea comunicarea cu părinții, eram pus la curent cu toate și eram liniștit. Dar veni și vremea, când Țarul Nicolae al Rusiei își înlănțuie stăpânirea și acolo unde eu mă credeam în siguranță. Stăpânul casei, în care lucram, îmi spune verde într-o zi, că nu garantează de siguranța mea. Știa foarte bine de fuga mea, dar era greu să ajung în Anglia.

În vremea aceea se făcea comerț cu Anglia și pentru că casa noastră nu era streină de acest comerț, putui veni în contact cu un căpitan de vapor englez al unei corăbii de comerț și astfel am ajuns cu bine în Anglia.

II

Să tot fi avut pe atunci ca la 20—21 de ani, eram plin de avântul tinereții și socoteam că în Anglia voiu avea și mai mult noroc, de cât avusesem pe pământul țării mele. Nu mă gândiam însă ca pe atunci comerțul nostru cu Anglia nu prea era în floare, că nu cunoșteam câtuși de puțin obiceiurile, moravurile și datinele englezești, că nu pricepeam nici o boabă din limba engleză și că prin urmare intram într-o lume ce-mi era cu totul străină.

Bani prea mulți nu aveam. Chiar dacă leașa mea din Galați mi-ar fi putut înlănțui mijlocul de trai la început, fără a duce grije de ceva, apucasem să trimit părinților tot ce-mi mai rămăsese, așa că mă ușurasem. Și ce fericit am fost primind veștile și mulțumirile lor pentru darul ce li-l făcusem, ca copil iubitor! Mulțumirea de a ști că am procurat bucurie aceloră, cărora le datoram totul, că i-am scăpat de grijă, că am îndepărtat durerea din inima lor, că le-am creat o situație mai bună, că în sfârșit i-am ușurat mă făcea nespus de fericit și așa fi